

JAAAR VERSLAG 2018

STICHTING VOOR
BEROEPSONDERWIJS
EN VOLWASSENENEDUCATIE
WESTELIJK ZUID-LIMBURG

Colofon

Ontwerp & opmaak: Mockus

i.s.m. PR&C ROC Leeuwenborgh

Redactie: Financieel Economische Zaken (FEZ)

Drukwerk: Andi smart print solutions

11 juni 2019

INHOUD

Jaarrekening 2018

2	Bestuursverslag
3	Geconsolideerde balans per 31 december 2018
5	Geconsolideerde staat van baten en lasten 2018
6	Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018
7	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling behorend bij de geconsolideerde jaarrekening
15	Toelichting op de geconsolideerde balans
21	Financiële instrumenten en risicobeheer
22	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen
23	Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten
31	Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW en LNV G1 , G2 (G2-A)
31	Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW en LNV G2 (G2-B)
32	Enkelvoudige balans per 31 december 2018
34	Enkelvoudige staat van baten en lasten 2018
35	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling behorend bij de enkelvoudige balans
36	Toelichting op de enkelvoudige balans
44	Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten
49	Overige gegevens
50	Statutaire bepaling omtrent resultaatbestemming
50	Gegevens rechtspersoon
51	Controleverklaring

Bestuursverslag

Het bestuursverslag wordt separaat opgesteld.

Geconsolideerde balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-dec-18		31-dec-17	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Immateriële vaste activa (1)				
Software	<u>391.852</u>		<u>542.399</u>	
		391.852		542.399
Materiële vaste activa (2)				
- Gebouwen en terreinen	27.888.558		29.137.026	
- machines en installaties	4.869.669		4.199.578	
- Andere vaste bedrijfsmiddelen	14.513		11.824	
		32.772.740		33.348.428
Financiële vaste activa (3)	<u>73.351</u>		<u>73.351</u>	
		73.351		73.351
Totaal vaste activa		33.237.943		33.964.178
Vlottende activa				
Vorraden (4)	<u>42.085</u>		<u>38.778</u>	
		42.085		38.778
Vorderingen (5)				
- Debiteuren	1.324.114		1.649.209	
- Studenten	328.388		185.600	
- Overlopende activa	<u>1.429.936</u>		<u>1.689.576</u>	
		3.082.438		3.524.385
Liquide middelen (6)	<u>10.360.875</u>		<u>9.142.463</u>	
		10.360.875		9.142.463
Totaal vlottende activa		13.485.398		12.705.626
Totaal ACTIVA		<u>46.723.341</u>		<u>46.669.804</u>

PASSIVA	31-dec-18		31-dec-17	
	€	€	€	€
Eigen Vermogen (7)				
-Algemene reserve publiek	30.361.398		29.399.112	
-Bestemmingsreserve privaat	<u>1.347.937</u>		<u>1.347.802</u>	
		31.709.335		30.746.914
Voorzieningen (8)				
-Voorziening jubileum	804.068		817.716	
-Voorziening wachtgeld	520.132		401.826	
-Voorziening seniorenverlof	1.565.426		771.340	
-Voorziening langdurig zieken	435.132		288.106	
-Voorziening asbest	<u>341.283</u>		<u>341.283</u>	
		3.666.041		2.620.271
Langlopende schulden (9)				
-Ministerie van Financiën	<u>0</u>		<u>0</u>	
		0		0
Kortlopende schulden (10)				
- Ministerie van Financiën	0		1.666.665	
- Vooruitgefactureerde en ontvangen termijnen projecten	2.091.410		2.065.756	
- Crediteuren	1.696.535		1.486.540	
- Schulden aan gemeenten	2.320		3.600	
- Belastingen, soc. verzekeringswetten	2.527.096		2.305.265	
- Schulden inzake pensioenen	607.284		600.680	
- Overlopende passiva	<u>4.423.320</u>		<u>5.174.113</u>	
		11.347.965		13.302.619
Totaal PASSIVA		<u>46.723.341</u>		<u>46.669.804</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2018

	Exploitatie 2018		Begroting 2018		Exploitatie 2017	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen (11)	62.172.754		61.015.761		60.367.090	
Overige overheidsbijdragen en subsidies (12)	1.095.454		1.085.677		1.266.531	
College-, cursus-, les-, en examengelden (13)	1.388.700		1.094.000		1.348.421	
Baten werk in opdracht van derden (14)	2.849.195		3.648.738		3.116.961	
Overige baten (15)	<u>1.741.429</u>		<u>1.405.259</u>		<u>1.631.379</u>	
Totaal baten		69.247.532		68.249.435		67.730.382
Lasten						
Personeelslasten (16)	53.068.749		53.651.267		51.810.281	
Afschrijvingslasten (17)	2.737.791		2.949.739		2.755.873	
Huisvestingslasten (18)	4.929.439		5.093.260		4.167.316	
Overige lasten (19)	<u>7.485.216</u>		<u>7.319.717</u>		<u>7.879.324</u>	
Totaal lasten		68.221.195		69.013.983		66.612.794
Saldo baten en lasten		1.026.337		-764.548		1.117.588
Financiële baten en lasten						
Financiële baten en lasten (20)		<u>-63.916</u>		<u>-65.000</u>		<u>-117.335</u>
Resultaat		962.421		-829.548		1.000.253
Rechstreekse mutaties in het eigen vermogen		0				0
Totaal resultaat		962.421				1.000.253
Resultaatbestemming:						
- Toename van Algemene reserve	962.286					
- Mutatie van Bestemmingsreserves	<u>135</u>					
		962.421				

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018 (Bedragen in € 1.000)

	2018		2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		1.026		1.118
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen (17)	2.722		2.754	
- Mutaties voorzieningen (8)	1.046		143	
		3.768		2.897
Veranderingen in werkkapitaal:				
- Voorraden (4)	-3		0	
- Debiteuren (5)	325		-238	
- Overige vorderingen (5)	117		1.077	
- Crediteuren (10)	210		-4	
- Overige schulden (10)	-2.164		181	
		-1.515		1.017
Interest (20):				
Ontvangen interest	0		1	
Betaalde interest	-64		-117	
		-64		-116
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		3.215		4.916
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings immateriële vaste activa (1)	-9		-91	
Investerings materiële vaste activa (2)	-1.987		-1.716	
Desinvesteringen in materiële vaste activa (2)	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.996		-1.807
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden (9)	0		-1.667	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		0		-1.667
Mutatie geldmiddelen		1.219		1.442
Beginstand geldmiddelen	9.142		7.700	
Mutatie geldmiddelen	1.219		1.442	
Eindstand geldmiddelen (6)		10.361		9.142

Tot en met 2017 heeft de stichting in de jaarrekening een voorziening getroffen voor de kosten van groot onderhoud. Met ingang van 2018 worden de kosten van groot onderhoud als onderdeel van de boekwaarde van het betreffende actief verwerkt (componentenbenadering ex RJ 212). Tot deze stelselwijziging is besloten vanwege de fusie met ROC Arcus, waarvoor in 2018 door het Ministerie van OCW goedkeuring is verleend. ROC Arcus hanteert al langer de componentbenadering. De vergelijkende cijfers van 2017 in dit kasstroomoverzicht zijn hierdoor aangepast op de onderdelen: saldo baten en lasten, afschrijvingen, mutaties voorzieningen en de investeringen in materiële vaste activa.

De aflossing van de hypothecaire lening in april 2018 is in het kasstroomoverzicht opgenomen onder de kortlopende schulden.

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg is een Regionaal Opleidingen Centrum voor beroepsonderwijs en volwasseneneducatie in het westelijk deel van Zuid-Limburg. Vanuit locaties in de regio's Sittard-Geleen, Maastricht en Venlo biedt de stichting een breed pakket opleidingen aan in de Beroeps Opleidende Leerweg (BOL) en Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL). De stichting is statutair gevestigd te Sittard en onder nummer 41074030 ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel.

Op 8 oktober 2018 heeft de minister van OCW ingestemd met de fusie tussen Arcus en Leeuwenborgh. De fusie draagt bij aan het kunnen anticiperen op de sterk veranderende economie, een niet optimaal functionerende arbeidsmarkt in combinatie met de gevolgen van de sterke demografische krimp in de regio. De organisatie behoudt hierdoor de mogelijkheden om te blijven investeren in innovatie van het onderwijs, flexibilisering van het opleidingspakket en ontwikkeling van de onderwijsteams. Per 1 januari 2019 heeft de bestuurlijke en juridische WEB- fusie plaatsgevonden tussen Stichting Arcus College en Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg. Per 1 augustus 2019 volgt de institutionele WEB-fusie.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (Rjo). In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving met in het bijzonder RJ660 Onderwijsinstellingen van toepassing zijn.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Verslaggevingsperiode

De jaarrekening heeft betrekking op de verslaggevingsperiode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018.

Vergelijkende cijfers

Tot en met 2017 heeft de stichting in de jaarrekening een voorziening getroffen voor de kosten van groot onderhoud. Met ingang van 2018 worden de kosten van groot onderhoud als onderdeel van de boekwaarde van het betreffende actief verwerkt (componentenbenadering ex RJ 212). Tot deze stelselwijziging is besloten mede vanwege de fusie met ROC Arcus, waarvoor in 2018 door het Ministerie van OCW goedkeuring is verleend.

ROC Arcus hanteert al langer de componentbenadering. Voor nadere informatie verwijzen wij naar het onderdeel Stelselwijziging. Overeenkomstig RJ 140.211 zijn de

vergelijkende cijfers van het vorig boekjaar aangepast aan de gewijzigde grondslag. Dit heeft het volgende effect gehad op de vergelijkende cijfers van 2017:

- Toename cumulatieve aanschafwaarde gebouwen en terreinen 01-01-2018 met € 30.955
- Toename cumulatieve aanschafwaarde machines en installaties 01-01-2018 met € 48.366
- Toename cumulatieve afschrijvingen machines en installaties 01-01-2018 met € 1.612
- Waardering voorziening groot onderhoud per 01-01-2018 naar nihil
- Toename eigen vermogen 01-01-2018 met € 1.937.535
- Afname resultaat 2017 met € 202.605
- Toename afschrijvingen materiële vaste activa met € 1.612
- Toename totale onderhoudskosten met € 200.993

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de financiële gegevens van Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg en haar groepsmaatschappijen, waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat, opgenomen.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen, waarin de stichting een meerderheidsbelang heeft, of waarin op een of andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken, die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de stichting meer of minder invloed verschaffen.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken, vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet 100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rato toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd. Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling behorend bij de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De grondslagen, die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling, zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is, dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is, dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen, die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen, en niet van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is, dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen, indien een transactie ertoe leidt, dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt, dat activa in de balans worden opgenomen, waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen als een vermeerdering van het economische potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt als een vermindering van economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist, dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De waarderingsgrondslagen van de voorzieningen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidende in vreemde valuta worden in de betreffende functionele valuta van de organisatie omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers.

Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de staat van baten en lasten in de periode dat zij zich voordoen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen per transactiedatum. Gedurende het verslagjaar hebben geen significante transacties in vreemde valuta plaatsgevonden.

Stelselwijziging

Tot en met 2017 heeft de stichting in de jaarrekening een voorziening getroffen voor de kosten van groot onderhoud. Met ingang van 2018 worden de kosten van groot onderhoud als onderdeel van de boekwaarde van het betreffende actief verwerkt (componentenbenadering ex RJ 212). Tot deze stelselwijziging is besloten vanwege de fusie met ROC Arcus, waarvoor in 2018 door het Ministerie van OCW goedkeuring is verleend. ROC Arcus hanteert al langer de componentbenadering.

Effect stelselwijziging vrijval voorziening Groot onderhoud

Vanwege de stelselwijziging is de voorziening in 2018 aan het beginvermogen (algemene reserves) van 2017 toegevoegd. Hieronder wordt het effect voor 2017 en 2018 beschreven.

Effect beginvermogen 2017	In €
Algemene reserve 01-01-2017	27.606.521
Vrijval voorziening groot onderhoud	2.140.138
Algemene reserve 01-01-2017 (gecorrigeerd)	29.746.659

Effect op eindvermogen 2017:

De bedragen die in 2017 als dotatie aan, respectievelijk vrijval van, de voorziening zijn verwerkt, € 148.000 respectievelijk € 176.592 vervallen (correctie in de kosten).

Verder zijn de onttrekkingen aan de voorziening groot onderhoud ad € 251.720 getoetst aan RJ 212.201. Er is een bedrag ad € 79.321, dat geactiveerd wordt. Onderhoud in eerdere jaren uitgevoerd ten laste van de voorziening groot onderhoud is intern geanalyseerd en is vanwege de beperkte omvang en de inmiddels verstreken jaren van het gebruik, niet retrospectief geactiveerd.

Effect eindvermogen 2017:	In €
Algemene reserve 31-12-2017	28.809.379
Vrijval voorziening groot onderhoud	2.140.138
	30.949.517
Dotatie/vrijval voorziening 2017	-28.592
Onttrekkingen aan de voorziening	
(€ 251.720/- € 79.321)	- 172.399
Correctie afschrijvingen	-1.612
Algemene reserve 31-12-2017 gecorrigeerd	30.746.914

Effect Voorziening groot onderhoud	In €
Voorziening 31-12-2017	1.859.826
Vrijval voorziening per 01-01-2017	-2.140.138
Dotatie/vrijval voorziening 2017	28.592
Onttrekking aan voorziening	251.720
Voorziening 31-12-2017 gecorrigeerd	0

Verslagjaar 2018

Geen effect van de stelselwijziging. De componentbenadering is in 2018 toegepast voor groot onderhoud.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten in het algemeen investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen, geldmiddelen, overige financiële verplichtingen.

Er wordt geen gebruik gemaakt van in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten. Daarnaast zijn er geen

financiële instrumenten die zijn verworven/aangegaan met als doel het instrument op korte termijn te verkopen. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaarding worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten. Na de eerste opnamen worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rente-methode, verminderd met bijzondere waarderings-vermindervingsverliezen. Doorgaans betreft dit de nominale waarde.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van effectieve-rentemethode. Doorgaans betreft dit de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Bijzondere waardevermindering financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan, dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering, indien er objectieve aanwijzingen zijn, dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan, die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de stichting toekomend bedrag onder voorwaarden, die de stichting anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door de stichting worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen wordt

beoordeeld, of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld, of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risico-kenmerken.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een op geamortiseerde kostprijs (doorgaans nominale waarde) gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijk effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via de oprenting van het actief met de oorspronkelijke actieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstelobjectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als er sprake is van een overdracht van een financieel actief, dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is, dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kunnen worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten. De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Kosten van verwerving ter zake van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom

Kosten van verwerving ter zake van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom, in dit geval software, worden gewaardeerd tegen aanschafprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Het geactiveerde bedrag wordt volgens de lineaire methode afgeschreven gedurende de 5-jarige verwachte gebruiksduur.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage van de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de gebruiksduur. Op terreinen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen: tussen de 2 en 4%;
- Inventaris en apparatuur: tussen de 6 en 20%;
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 10%.

Eventuele investeringssubsidies worden in mindering gebracht op betreffende activa en afgeschreven volgens de lineaire methode evenredig aan de afschrijving van het betreffende actief.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden, doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen.

Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming, waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderinggrondslagen van de stichting gehanteerd.

Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of passief overdraagt aan een deelneming, die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang, dat derden hebben in de deelneming verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de stichting en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De stichting realiseert de geëlimineerde winst als gevolg van verkoop aan derden, afschrijvingen of door middel van het verantwoorden van een bijzondere waardevermindering door de desbetreffende deelneming.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Als de organisatie garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen, die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen, waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is. Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt, als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen.

Deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stelling voornemen tot afstoting, vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte opbrengstwaarde. Indien de stichting een actief of passief overdraagt aan een deelneming, die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde staat van baten en lasten verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld, of er aanwijzingen zijn, dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid, waartoe het actie behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill, die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld, of er enige indicatie is, dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffend actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats, als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten. De verkrijgingsprijs, gebaseerd op basis van de "first-in, first-out"(FIFO)-methode, omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten, die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop van voorraden worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Vorderingen

Hier wordt verwezen naar de grondslagen inzake financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves, die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperkte bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. De Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg beschikt niet over bestemmingsfondsen. ROC Leeuwenborgh heeft een private bestemmingsreserve, die oorspronkelijk is ontstaan in 2011 vanuit de opheffing van Stichting Scholenbeheer. Het private deel is bestemd voor financiering van projecten, waarvoor geen publieke middelen beschikbaar zijn. In de jaarrekening heeft daarnaast ook segmentatie plaatsgevonden van de algemene reserve in een publiek en een privaat deel. Het private deel is bestemd voor financiering van projecten, waarvoor geen publieke middelen beschikbaar zijn.

Voorzieningen

Een voorziening wordt op de balans opgenomen, indien sprake is van een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk), die het gevolg is van een gebeurtenis uit het verleden, waarvan het waarschijnlijk is, dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen benodigd is en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Vrijvallen uit en dotaties aan de voorzieningen vinden plaats ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, van de beste schattingen van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Indien het effect van tijdswaarde materieel is, worden voorzieningen tegen contante waarde van de verwachte uitgaven gewaardeerd.

Voorziening jubileum

Ten aanzien van de verplichting om toekomstige jubileumuitkeringen te betalen is in de jaarrekening een voorziening jubileum gevormd. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren

jubileumuitkeringen. De jubileumregeling is gebaseerd op de CAO BVE (uitkeringen bij 25-jarig respectievelijk 40-jarig onderwijsjubileum). In de berekening van de jubileumvoorziening is rekening gehouden met vertrekkansen en toekomstige salariscroei. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2%. De disconteringsvoet is gebaseerd op de wettelijke rente van toepassing op het verslagjaar. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening wachtgeld

In verband met wachtgeldverplichtingen is een voorziening Wachtgeld gevormd. Deze is gebaseerd op de uitkeringsgegevens van UWV en WWplus. Voor het bepalen van de hoogte van de voorziening is verder uitgegaan van de maximale uitkeringstermijn. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2%. De disconteringsvoet is gebaseerd op de wettelijke rente van toepassing op het verslagjaar. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening seniorenverlof

In de CAO BVE is opgenomen dat medewerkers, zodra ze aan bepaalde criteria voldoen, recht hebben op seniorenverlof. Deze voorziening betreft de medewerkers, die seniorenverlof hebben opgenomen of aangevraagd, conform de regeling zoals ingegaan per 01-08-2014. Bij de berekening is uitgegaan van de bepalingen inzake een eigen bijdrage van medewerkers en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. De voorziening is gewaardeerd op de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente van toepassing op het verslagjaar).

Voorziening langdurig zieken

De voorziening voor langdurig zieken dient ter dekking van toekomstige doorbetalingsverplichtingen aan langdurig zieke werknemers. Deze is gebaseerd op de medewerkers die per ultimo boekjaar tussen de een en twee jaar ziek zijn en naar verwachting niet meer volledig terug zullen keren in hun dienstbetrekking. Hierbij is rekening gehouden met de werkelijke loonkosten van het betreffende jaar, geïndexeerd met een salariscroei van 1,5%. Bij het bepalen van de hoogte van de voorziening wordt het deelherstelpercentage als volgt meegenomen: bij een deelherstelpercentage lager dan 45%, wordt 70% van het salaris doorbetaald. Deze 70% wordt in de voorziening opgenomen. Bij een deelherstelpercentage hoger dan 50%, wordt 100% van het salaris doorbetaald. In de voorziening wordt de 100% salarisdoorbetaling verminderd met het salaris behorende bij het deelherstelpercentage. De te betalen loonkosten na twee jaar zijn verzekerd en derhalve niet in de voorziening meegenomen. De voorziening is gewaardeerd op de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente van toepassing op het verslagjaar).

Voorziening asbest

In 2012 is een voorziening asbest gevormd ten behoeve van de sanering van asbest, die verricht dient te worden op enkele onderwijslocaties van ROC Leeuwenborgh. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de kostenraming om de asbest te verwijderen en waardering vindt plaats op basis van nominale waarde.

Langlopende schulden

Hier wordt verwezen naar de grondslagen inzake financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

Hier wordt verwezen naar de grondslagen inzake financiële instrumenten.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling geconsolideerde jaarrekening

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en –subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en –subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel en er is een bestedingsverplichting, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord. Zolang en voorzover de werkzaamheden niet of niet volledig zijn uitgevoerd, worden de opbrengsten op de balans verantwoord als vooruitontvangen subsidies. Zijn de subsidies nog niet ontvangen, dan worden deze verantwoord als nog te ontvangen subsidies. Indien toegekende gelden betrekking hebben op een specifiek doel, maar er is geen sprake van bestedingsverplichtingen, worden de ontvangen gelden als bate verantwoord in het jaar waarop de gelden betrekking hebben, tenzij toerekening naar schooljaar plaatsvindt, of tenzij sprake is van een concreet bestedingsplan na balansdatum.

College-, cursus-, les- en examengelden

College-, cursus-, les- en examengelden worden op basis van het matchingsbeginsel verantwoord in het kalenderjaar waarop ze betrekking hebben. Voorzover deze gelden zijn toe te rekenen aan een volgend kalenderjaar, zijn ze op de balans opgenomen onder de post Vooruitontvangen college- en les gelden.

Baten werk in opdracht van derden

Opbrengsten uit hoofde van werk in opdracht van derden (contractonderwijs en overige) worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen, voor een bedrag gelijk aan de kosten indien zeker is, dat deze kosten declarabel zijn. Een eventueel positief resultaat wordt genomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum (de zogeheten percentage of completion method). Het stadium van voltooiing wordt bepaald naar evenredigheid van de duur van een contract.

Overige baten

Onder de overige baten worden alle opbrengsten verantwoord die niet aan een andere opbrengstencategorie kunnen worden toegerekend.

Personeelsbeloningen/ Pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode, waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting in de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief, voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode, waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden, die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte, wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen, die onder de “verplichting- aan- de- pensioenuitvoerder-benadering” vallen. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP). Uitgangspunt is, dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen, voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Sinds 2015 moeten alle pensioenfondsen gebruik maken van de zogenaamde beleidsdekkingsgraad. Dat is het gemiddelde van de laatste 12 dekkingsgraden. Per 31 januari 2019 bedroeg de beleidsdekkingsgraad van ABP 103,1 % (per 31-01-2018: 102,2%). Dit is lager dan de voor ABP geldende beleidsdekkingsgraad van 128,2%. Dit heeft ertoe geleid dat ABP een herstelplan heeft opgesteld om de dekkingsgraad binnen 10 jaar (na 2017) te laten groeien naar het vereiste niveau.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst, worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningssystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet, die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen (zie de toelichting op de financiële vaste activa in de enkelvoudige jaarrekening voor de geïdentificeerde verbonden partijen) worden toegelicht, voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht, toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening, worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum, worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings-specifieke (sectoriale) regels.

Toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

(1) Immateriële vaste activa

	Software
	€
Stand per 1 januari 2018	
Aanschafprijs	982.042
Cumulatieve afschrijvingen	-439.643
Boekwaarde	542.399
Mutaties in de boekwaarde	
Investerings	9.035
Afschrijvingen	-159.582
Totaal mutaties	-150.547
Stand per 31 december 2018	
Aanschafprijs	991.077
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-599.225
Boekwaarde	391.852

De investering ad € 9.035 betreft werkzaamheden aan de nieuwe website.

(2) Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmid- delen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018				
Aanschafprijs	50.266.517	15.263.660	47.108	65.577.285
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-21.129.491	-11.064.082	-35.284	-32.228.857
Boekwaarde	29.137.026	4.199.578	11.824	33.348.428
Mutaties in de boekwaarde				
Investerings	296.781	1.682.338	7.865	1.986.984
Afschrijvingen	-1.545.249	-1.012.247	-5.176	-2.562.672
Totaal mutaties	-1.248.468	670.091	2.689	-575.688
Stand per 31 december 2018				
Aanschafprijs	50.563.298	16.945.998	54.973	67.564.269
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-22.674.740	-12.076.329	-40.460	-34.791.529
Boekwaarde	27.888.558	4.869.669	14.513	32.772.740

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

Algemeen

De ondergrond en de opstallen van gebouwdeel Zuid, Noord en Centraal gelegen aan de Sibemaweg waren aanvankelijk in eigendom van de Gemeente Maastricht. ROC Leeuwenborgh was economisch eigenaar van de grond en opstallen van deze gebouwdelen en had hierop een eeuwigdurend recht van erfpacht, waarvan het erfpachtcanon was kwijtgescholden. Voordelen of nadelen voortvloeiend uit de verkoop van deze gebouwdelen waren ten gunste of ten laste van de Gemeente Maastricht. In april 2018 is gebouwdeel Zuid verkocht en heeft ROC Leeuwenborgh het opstalrecht van de ondergrond en de opstallen van gebouwdeel Noord en Centraal verkregen. Dit betekent, dat de ondergrond en de opstallen gelegen aan de Arendstraat te Sittard en de ondergrond en opstallen van gebouwdeel West, Noord en Centraal aan de Sibemaweg per balansdatum in eigendom zijn van ROC Leeuwenborgh. De materiële vaste activa dienden in 2017 voor een bedrag van € 27.300.000 als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen. In april 2018 is in samenhang met de gehele aflossing van de hypothecaire lening de hypothecaire inschrijving in het Kadaster doorgehaald en daardoor dienen de materiële vaste activa niet meer als onderpand. De aanschafwaarde van de volledig afgeschreven activa bedraagt circa € 14.768.392.

Aanpassing vergelijkende cijfers 2017

Als gevolg van de stelselwijziging door de overgang naar de componentenmethode voor de verwerking van de kosten groot onderhoud, zijn de vergelijkende cijfers 2017 aange-

past. In de categorie Gebouwen en Terreinen is de aanschafprijs met € 30.955 verhoogd en in de categorie machines en installaties zijn de aanschafprijs en cumulatieve afschrijvingen respectievelijk met € 48.366 en € 1.612 verhoogd. Dit betreffen kosten groot onderhoud, die alsnog geactiveerd zijn.

Investerings 2018

De volgende investeringen hebben in 2018 plaatsgevonden:

- verbouwing van de aula Sibemaweg voor circa € 255.000
- nieuw meubiliar voor de aula Sibemaweg voor circa € 215.000
- diverse audiovisuele middelen, zoals beamers en smartboards voor € 191.000
- diverse laptops voor personeel en "regeling minimagezinnen" € 272.000
- € 50.000 aan kantoormeubiliar en € 50.000 aan schoolmeubiliar
- € 502.000 voor diverse hulpmiddelen en machines ten behoeve voor de sector techniek
- € 385.000 voor diverse hulpmiddelen en machines ten behoeve van de overige sectoren.
- een bedrijfsvoertuig.

Afschrijvingen

De egalisaties zijn op de afschrijvingsbedragen gesaldeerd. Voor een specificatie wordt verwezen naar de toelichting op de afschrijvingslasten bij de staat van baten en lasten.

WOZ en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

	WOZ waarde (in €)	Verzekerde waarde (in €)
Arendstraat 12, Sittard	9.211.000	28.362.700
Sibemaweg 20, Maastricht	20.437.000	50.088.100
Peildatum 01-01-2018	29.648.000	Peildatum 01-01-2018 78.450.800

(3) Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1 januari 2018	Overige mutaties	Boekwaarde 31 december 2018
	€	€	€
Andere deelnemingen	2.250	0	2.250
Overige vorderingen	71.101	0	71.101
Totaal	73.351	0	73.351

Andere deelnemingen: ROC Leeuwenborgh houdt sinds 2012 een belang van 12,5% in Chemelot Innovation and Learning Labs B.V. (hierna CHILL B.V.). CHILL B.V. betreft een samenwerkingsverband met Stichting Arcus College, Stichting Zuyd Hogeschool, Maastricht University Holding B.V. en DSM Nederland B.V. Het bestuur bestaat uit dhr. P.L.M. Engelen.

CHILL B.V. heeft als belangrijkste doel:

1. het in opdracht van kennisinstituten en bedrijven opleiden en professionaliseren van vakmensen op alle niveaus;
2. het verhuren van goed geoutilleerde onderzoeksfaciliteiten;
3. het uitvoeren van onderzoekopdrachten voor derden met als doel, versnellen van innovatie en valorisatie;
4. het bevorderen van samenwerking tussen beginnende professionals (leerlingen, studenten) en ervaren professionals.

Voor nadere informatie over Chill B.V. verwijzen wij naar het overzicht Verbonden Partijen, opgenomen in de toelichting op de enkelvoudige balans.

Overige vorderingen: Dit betreft een bedrag ad € 71.101 dat op een aparte bankrekening is gestort bij wijze van waarborg voor de huurverplichting van het pand aan de Horsterweg ad € 70.000.

(4) Voorraden: deze bestaan uit drukwerk en pr- artikelen en voorraad van het cateringonderdeel LTOC B.V. Deze voorraad bevat geen incurante gebruiksgoederen.

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Voorraad gebruiksgoederen	42.085		38.778	
Voorraden		42.085		38.778

(5) Vorderingen

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Openstaande posten debiteuren		1.361.498		1.684.500
<i>Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:</i>				
Stand per 1 januari 2018	35.291		80.566	
Onttrekkingen	-60.060		-17.378	
Vrijval	0		-27.897	
Dotatie	62.153		0	
Stand per 31 december 2018		37.384		35.291
Debiteuren		1.324.114		1.649.209
Vorderingen op studenten		367.179		233.210
<i>Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:</i>				
Stand per 1 januari 2018	47.610		28.959	
Onttrekkingen	-13.695		-11.755	
Dotatie	4.876		30.406	
Stand per 31 december 2018		38.791		47.610
Studenten		328.388		185.600
Overlopende activa				
Voorschotten	28.007		4.898	
Compensatie transitievergoedingen	193.401		0	
Vooruitbetaalde en vooruitontvangen termijnen op contracten	468.029		419.167	
Te ontvangen posten	740.474		1.265.477	
Te ontvangen rente	25		34	
		1.429.936		1.689.576
Totaal		3.082.438		3.524.385

Van de vorderingen heeft € 2.841.804 een looptijd < 1 jaar.

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

Debiteuren: het netto openstaande bedrag van € 1.324.114 bestaat uit het bruto bedrag van € 1.361.498 verminderd met de voorziening van € 37.384. Het debiteurensaldo bestaat voor € 1.189.888 uit posten welke tussen de 0 en 4 maanden oud zijn en in de loop van het jaar worden ontvangen. De daling van het (bruto) debiteurensaldo met € 323.002 wordt grotendeels veroorzaakt doordat in het debiteurensaldo 2017 een factuur ad € 225.000 aan Arcus College zat inbegrepen. Het bedrag aan openstaande debiteuren heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Studenten: het incassorisico van ROC Leeuwenborgh is klein doordat de facturatie via de boekhandel en via SchoolKassa verloopt. De stijging ten opzichte van 2017 met € 133.969 bestaat voornamelijk uit wettelijke les gelden die in 2018 in tranches zijn gefactureerd aan de middelbare scholen. Het bedrag aan openstaande studentendebiteuren heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Voorschotten: dit betreffen voorschotten verstrekt aan personeelsleden voornamelijk ten behoeve van het organiseren van excursies.

Compensatie transitievergoedingen: in 2018 is de wet aangenomen, die compensatie regelt van de transitievergoeding, die werkgevers moeten betalen bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst van werknemers bij ziekte of langdurige arbeidsongeschiktheid. ROC Leeuwenborgh verwacht € 193.401 gecompenseerd te krijgen over de jaren 2015 tot en met 2018.

Vooruitbetaalde en vooruitontvangen termijnen op contracten: dit betreffen voornamelijk vooruitbetaalde kosten inzake software en licenties circa € 124.000, scholingskosten circa € 102.000, abonnementen en contributies circa € 128.000 en onderwijsgerelateerde activiteiten, zoals excursies en examens ter hoogte van € 40.000. De stijging ten opzichte van 2017 met € 48.862 wordt grotendeels veroorzaakt door een contributie 2019 welke in 2018 vooruit is betaald. Deze post loopt gedurende het jaar af, daar de meeste posten vooruitbetaalde kosten vanuit aangegane contracten betreffen.

Te ontvangen posten: de nog te ontvangen posten ad € 740.476 bestaan voor € 250.594 uit nog te ontvangen project gelden, in het bijzonder nog voor het project Samen Opleiden BeroepsOnderwijs € 61.273, declaraties die nog te ontvangen dienen te worden inzake vroegtijdig schoolverlaten € 57.105, het project Beyond € 47.593, het project Voordeel en Vervolg € 23.055 en Zorgtechniek Limburg circa € 20.000. Daarnaast bestaan de nog te ontvangen posten uit contractactiviteiten ter hoogte van € 69.593. Verder bestaat deze post uit € 239.799 schoolactiviteiten, welke geïncasseerd zijn door de boekhandel en € 62.722 nog door te belasten bedragen aan Arcus College. De afname van deze post wordt veroorzaakt, doordat de waarborgsom ad € 301.655 in 2018 is verrekend.

(6) Liquide middelen

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Kasmiddelen	5.249		10.223	
Rabobank	657.667		219.396	
Ministerie van Financiën	8.700.022		7.565.042	
Spaarrekening Rabo	997.937		1.347.802	
		10.360.875		9.142.463

Algemeen: de stichting maakt gebruik van Schatkistbankieren. Daartoe wordt een rekening-courant aangehouden bij het Ministerie van Financiën, welke is gekoppeld aan de bankrekeningen bij de Rabobank.

Over de liquide middelen kan geheel vrij beschikt worden. Een bedrag ad € 71.101 is op een aparte bankrekening gestort bij wijze van waarborg voor de huurverplichting van het pand aan de Horsterweg ad € 70.000. Dit bedrag is verwerkt onder de overige vorderingen.

Spaarrekening Rabo: het spaarsaldo betreft de private middelen van ROC Leeuwenborgh. Ultimo 2018 is een gedeelte hiervan gemuteerd naar een andere bankrekening van Leeuwenborgh, samenhangend met een bankgarantie voor huurverplichtingen Milaanstraat. In 2019 is dit aangepast, waarna het saldo private middelen op de spaarrekening wederom € 1,3 mln. bedraagt.

(7) Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2018
Algemene reserve	29.399.112	962.286	0	30.361.398
Bestemmingsreserve privaat	1.347.802	135	0	1.347.937
Totaal	30.746.914	962.421	0	31.709.335

In 2018 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden als gevolg van de overgang naar de componentenmethode voor de verwerking van kosten groot onderhoud. Hierdoor zijn de vergelijkende cijfers aangepast, het eigen vermogen jaarrekening 2017 bedroeg € 28.809.379.

Voor een toelichting op het eigen vermogen verwijzen wij naar de enkelvoudige jaarrekening. Bovenstaand mutatieoverzicht van het groepsvermogen van de stichting biedt tevens inzicht in het totaalresultaat van de stichting.

Bestemmingsreserve privaat: deze reserve is ontstaan vanuit het opheffen van Stichting Scholenbeheer in 2011. De mutatie van deze reserve betreft renteopbrengsten.

Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo: vooruitlopend op het besluit van de Raad van Toezicht stelt het College van Bestuur voor om het positieve exploitatiesaldo over 2018 toe te voegen aan de algemene reserve.

(8) Voorzieningen

	Jubileum	Wachtgeld	Seniorenverlof	Langdurig zieken	Asbest	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018	817.716	401.826	771.340	288.106	341.283	2.620.271
<i>Mutaties in het boekjaar</i>						
Dotaties	73.829	224.516	917.687	329.282	0	1.545.314
Onttrekkingen	-101.795	-112.010	-136.302	-182.256	0	-532.363
Vrijval	0	0	0	0	0	0
Oprenting	14.318	5.800	12.701	0	0	32.819
Totaal mutaties	-13.648	118.306	794.086	147.026	0	1.045.770
Stand per 31 december 2018	804.068	520.132	1.565.426	435.132	341.283	3.666.041
<i>Onderverdeling</i>						
Kortlopende deel < 1 jaar	49.308	148.957	214.537	435.132	341.283	1.189.217
Langlopende deel > 1 jaar	754.760	371.175	1.350.889	0	0	2.476.824
Totaal	804.068	520.132	1.565.426	435.132	341.283	3.666.041

Jubileum: voor toekomstige jubileumrechten, voortvloeiend uit de CAO BVE voor het personeel in vaste dienst bij ROC Leeuwenborgh, is een voorziening gevormd. Deze voorziening is berekend volgens de NCW methode (netto contante waarde) met een rentepercentage van 2% (wettelijke rente) en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. Bij de berekening is uitgegaan van een - per 5 jaar afnemend - blijfkanspercentage. De hoogte van de voorziening wordt ultimo verslagjaar bepaald. De onttrekkingen betreffen de uitgekeerde jubileumrechten in 2018.

Wachtgeld: in verband met toekomstige wachtgeldverplichtingen is een voorziening wachtgeld gevormd. Deze is gebaseerd op de uitkeringsgegevens van UWV en WWplus en mede gebaseerd op diensttijd en laatstgenoten salaris. Voor het bepalen van de hoogte van de voorziening is verder uitgegaan van de maximale uitkeringstermijn. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2%

(wettelijke rente). De onttrekkingen betreffen de uitkeringen van de wachtgeldvoorziening in 2018. De dotatie betreft een nieuwe aanmelding bij het UWV en WWplus van een ex-medewerker die recht op wachtgeld heeft.

Seniorenverlof: zoals opgenomen in de CAO BVE hebben medewerkers, zodra ze aan bepaalde criteria voldoen, recht op seniorenverlof. De voorziening betreft de medewerkers die seniorenverlof hebben opgenomen of aangevraagd, conform de regeling zoals ingegaan per 01-08-2014. Bij de berekening is uitgegaan van de bepalingen inzake een eigen bijdrage van medewerkers en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente). De dotatie van € 917.687 betreffen de 19 nieuwe aanmeldingen van medewerkers inzake het seniorenverlof.

Langdurig zieken: de voorziening voor langdurig zieken houdt verband met het bepaalde in RJ 271 Personeelsbeloningen.

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

Aangezien ROC Leeuwenborgh eigen risicodragers is, is deze voorziening getroffen voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden, die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte. De stijging van de voorziening wordt verklaard, doordat in 2018 18 medewerkers in de voorziening zijn opgenomen ten opzichte van 11 medewerkers in 2017.

Asbest: in 2012 is een voorziening asbest gevormd ten behoeve van de sanering van asbest, die in 2013 een aanvang

heeft genomen. In 2018 hebben nog geen onttrekkingen plaatsgevonden.

(9) Langlopende schulden

	Ministerie van Financiën
	€
Stand per 31 december 2018	0

Ministerie van Financiën: Medio april 2018 is de lening vervroegd afgelost. In samenhang hiermee heeft volledige doorhaling van de hypothecaire inschrijving bij het Kadaster plaatsgevonden.

Rekening-courant Ministerie van Financiën: de mogelijkheid bestaat om van een rekening-courant faciliteit gebruik te maken bij het Ministerie van Financiën. Deze rekening-courant faciliteit bedraagt € 5.600.000 tegen een rente van 0,25%. Ultimo 2018 is van deze faciliteit geen gebruik gemaakt.

(10) Kortlopende schulden

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Ministerie van Financiën		0		1.666.665
Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten		2.091.410		2.065.756
Crediteuren		1.696.535		1.486.540
Schulden aan gemeenten		2.320		3.600
Loonheffing	2.519.558		2.268.226	
Omzetbelasting	7.256		37.039	
Premies sociale verzekeringen	282		0	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2.527.096		2.305.265
Schulden ter zake van pensioenen		607.284		600.680
Overlopende passiva:				
Vooruit ontvangen college- en les gelden	480.564		459.983	
Vooruit ontvangen subsidies OCW geoormerkt	1.067.052		1.217.494	
Vakantiegeld en -dagen en bindingstoelage	1.914.860		1.815.924	
Accountants- en administratiekosten	45.675		31.760	
Rente	0		117.840	
Overig	915.169		1.531.112	
Overlopende passiva		4.423.320		5.174.113
Totaal		11.347.965		13.302.619

Van de kortlopende schulden heeft € 10.938.570 een looptijd < 1 jaar. De overlopende passiva zijn geheel kortlopend.

Ministerie van Financiën: medio april 2018 is de lening van het Ministerie van Financiën vervroegd afgelost.

Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten: het grootste gedeelte ad € 1.637.831 bestaat uit onderhanden projecten, zoals het project CHILL € 719.126,13 Techniek Onderwijs Zuid-Limburg fase 2 € 425.192 en Exploring European Education- and Labourmarket € 285.389. Daarnaast bestaat deze post uit nog uit te voeren werkzaamheden vanuit maatwerktrajecten welke door diverse bedrijven zijn ingekocht € 453.580.

Loonheffing: Ten opzichte van 2017 is de loonheffing gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de afkoop van de bestuursdagen en de eenmalige uitkering met betrekking tot 2018. Deze zijn gedeeltelijk onder deze post verwerkt ad € 248.896.

Vooruit ontvangen college- en les gelden: dit betreffen de ontvangen college- en les gelden voor schooljaar 2018-2019, voor zover deze betrekking hebben op 2019.

Vooruit ontvangen subsidies OCW: de vooruitontvangen subsidies OCW ad € 1.067.052 bestaan uit geormerkte subsidies € 523.391 en aanvullende subsidies € 543.661. De geormerkte subsidies bestaan uit Regeling Minimagezinnen € 133.198, Regionaal Investeringsfonds € 131.318, Schoolmaatschappelijk Werk € 117.346, Lerarenbeurs € 71.530 en

Zij-instromers € 70.000. Deze geormerkte subsidies hebben een bestedingsdoel waarvoor zij in 2019 worden aangewend. De aanvullende subsidie bestaat geheel uit Excellentiegelden en voor de aanwending van deze subsidie zijn plannen gemaakt. De daling van de vooruitontvangen subsidies OCW ten opzichte van 2017 wordt veroorzaakt door besteding van de Excellentiegelden.

Vakantiegeld en -dagen en bindingstoelage: de vakantiegeldverplichting en de bindingstoelage worden berekend inclusief een opslag voor sociale lasten. De reservering vakantiedagen wordt berekend op basis van het werkelijk salaris. In 2018 is de opslag sociale lasten gestegen van 9% naar 16%.

Rente: In 2018 is de lening geheel afgelost.

Overig: de post overig ad € 915.169 bestaat onder andere uit nog te betalen kosten inzake detachering € 150.673, huur € 115.708, abonnementen en contributies € 67.990 en personele kosten € 66.002. Een gedeelte van de afkoop bestuursdagen en de eenmalige uitkering met betrekking tot 2018 is hier verwerkt ter hoogte van € 228.777. Daarnaast bestaat deze post uit diverse andere (onderwijs) gerelateerde posten. De daling ten opzichte van 2017 met € 615.943 wordt veroorzaakt door lagere personele vergoedingen van circa € 280.000 en minder door te belasten kosten circa € 390.000 aan Arcus College.

Financiële instrumenten en risicobeheer

Algemeen

ROC Leeuwenborgh maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van verschillende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan risico's. Het betreft financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Om deze risico's te beheersen heeft de stichting een beleid inclusief stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen binnen deze instrumenten en daarmee de financiële prestaties van de stichting, te beperken. De stichting zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

Renterisico

De langlopende hypothecaire lening bij het Ministerie van Financien is in april 2018 volledig afgelost. Er wordt geen renterisico gelopen.

ROC Leeuwenborgh heeft de mogelijkheid om gebruik te maken van een rekening-courantfaciliteit van € 5.600.000 tegen een rentepercentage van 0,25%. Ultimo 2018 is hier geen gebruik van gemaakt.

Liquiditeitsrisico

Alle publieke middelen worden in beginsel integraal aangehouden in de vorm van een rekening courant bij de Nederlandse Staat (AAA-rating, Schatkistbankieren). Dit is voor ROC Leeuwenborgh de meest risicomijdende en gunstige manier om liquide middelen aan te trekken en uit te zetten. Doordat de instelling aan de start van het jaar al bekend is met de inkomsten die ze verkrijgt, past zij haar uitgavenpatroon hier zo veel mogelijk op aan. Interne beheersmiddelen om de geldstromen te beheersen zijn: de meerjarenbegroting, de jaarbegroting, de investeringsbegroting en liquiditeitsprognoses. Tussentijds worden deze gemonitord. Hierdoor wordt het liquiditeitsrisico voor de instelling verkleind.

Kredietrisico

Voor acute risico's van oninbare vorderingen worden voorzieningen aangehouden. Er zijn standaard aanmaningsprocedures voor achterstallige vorderingen. Zie tevens de toelichtende tekst onder de vorderingen

Reële waarde risico

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en schulden, benadert de boekwaarde.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Investeringsverplichtingen

In 2018 is ROC Leeuwenborgh investeringsverplichtingen aangegaan met diverse partijen. Dit in totaal voor een bedrag ad € 443.419. Het betreft onder andere een koelinstallatie € 117.766, een machine bij labtechniek € 63.798 en diverse mobiele telefoons voor de medewerkers € 57.150. Daarnaast diverse andere investeringsverplichtingen bij verschillende leveranciers.

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van operationele leasing (inclusief erfpacht en huur). De operationele lease kosten worden lineair over de leaseperiode in de staat van baten en lasten verwerkt. De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

Niet langer dan 1 jaar	1.927.494
Educus (licentie deelnemersvolgsysteem) (prijs*aantal deelnemers)	108.808
Huur gebouw Venlo, Hagerhofweg	48.274
Huur gebouw Horsterweg	259.228
Maas International (drankenautomaat)	44.659
Huur gebouw Sittard Milaanstraat	1.466.525
Tussen 1 en 5 jaar	5.931.269
Huur gebouw Horsterweg	54.006
Maas International (drankenautomaat)	11.165
Huur gebouw Sittard, Milaanstraat	5.866.098
Langer dan 5 jaar	6.965.992
Huur gebouw Sittard, Milaanstraat	6.965.992

Bankgarantie

In 2018 is een bankgarantie ter hoogte van € 350.000 afgegeven ten behoeve van de huurverplichting voor het gebouw aan de Milaanstraat te Sittard.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(11) Rijksbijdragen

	Baten 2018	Begroting 2018	Baten 2017
	€	€	
Rijksbijdragen sector BVE	61.564.018	60.657.031	59.832.242
Geoomerkte OCW subsidies	608.736	358.731	534.848
Totaal rijksbijdragen	62.172.754	61.015.761	60.367.090

Rijksbijdragen sector BVE: dit betreffen de rijksbijdragen ontvangen van OCW. De rijksbijdragen sector BVE hebben over het algemeen een structureel karakter, maar de hoogte ervan is afhankelijk van deelnemersaantallen en prestaties op bepaalde onderdelen. De stijging ten opzichte van 2017 en de begroting wordt grotendeels veroorzaakt door een prijscompensatie, hogere bijdrage prestatiebudgetten en meer Entreestudenten.

Geoomerkte OCW subsidies: geoomerkte subsidies betreffen subsidies die met een bepaald bestedingsdoel worden verstrekt en hebben afhankelijk van het beleid van het Ministerie een incidenteel karakter. De stijging van de geoomerkte subsidies ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door een hogere inzet vanuit zij-instromers, lerarenbeurs en leermiddelen minimezinnen. De stijging ten opzichte van 2017 wordt voornamelijk veroorzaakt vanuit een hogere inzet zij-instromers.

(12) Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeentelijke bijdragen Educatie	1.095.454	1.085.677	1.266.531
Totaal overige overheidsbijdragen en subsidies	1.095.454	1.085.677	1.266.531

Gemeentelijke bijdrage Educatie: dit betreffen de trajecten vanuit de gemeenten, bijvoorbeeld opleidingen Nederlandse taal en rekenen. De vergoeding vanuit de gemeenten daalt jaarlijks.

(13) College-, cursus-, les- en examengelden

Lesgelden sector Educatie	814.098	697.000	842.431
Cursusgelden	574.602	397.000	505.990
Totaal college-, cursus-, les- en examengelden	1.388.700	1.094.000	1.348.421

Lesgelden sector BE: in 2018 zijn meer rijkscuristen VAVO ingestroomd dan verwacht werd voor 2018.

Cursusgelden: in 2018 was het aantal BBL-studenten hoger dan oorspronkelijk werd verwacht voor 2018 en ten opzichte van 2017.

Vervolg toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(14) Baten werk in opdracht van derden

	Baten 2018	Begroting 2018	Baten 2017
	€	€	€
Contractonderwijs	2.162.318	2.878.171	2.416.491
Overige baten werk in opdracht van derden	686.877	770.567	700.470
Totaal	2.849.195	3.648.738	3.116.961

Contractonderwijs: de daling van de maatwerktrajecten ten opzichte van de begroting en 2017 wordt veroorzaakt door een lager aantal inburgeringstrajecten door concurrentie op de markt.

Overige baten werk in opdracht van derden: de daling opdracht werk in opdracht van derden ten opzichte van de begroting ad € 83.690 wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere VSV- programmagelden als gevolg van een lagere subsidietoekenning.

(15) Overige baten

Verhuur	25.258	23.400	25.375
Detachering personeel	370.952	153.994	264.234
Ouderbijdragen	764.638	662.298	774.830
Catering	580.581	565.567	566.940
	1.741.429	1.405.259	1.631.379

Opbrengst verhuur: betreft verhuur aan diverse derde partijen, zoals de winkel met schoonheidsartikelen en de ANWB-rijkschool aan de Sibemaweg.

Ouderbijdragen: de ouderbijdragen bestaan uit bijdragen in schoolproducten, examens, schoolactiviteiten en dergelijke, deze waren in 2018 hoger dan oorspronkelijk verwacht.

Detachering personeel: de stijging ten opzichte van de begroting met € 216.958 en ten opzichte van 2017 met € 106.718 is het gevolg van een langere detacheringsperiode van medewerkers.

Catering: dit betreft de verkoopopbrengst bij LTOC B.V.

(16) Personeelslasten

	Lasten 2018	Begroting 2018	Lasten 2017
	€	€	€
Bruto lonen en salarissen	37.058.550	50.698.298	36.135.002
Sociale lasten	5.495.679	0	5.283.870
Pensioenpremies	5.425.976	0	5.141.831
Lonen en salarissen	47.980.205	50.698.298	46.560.703
Mutatie personele voorzieningen	1.045.770	0	477.751
Personeel niet in loondienst	2.822.272	1.209.725	3.070.695
Overig	1.438.991	1.743.244	1.899.342
Overige personele kosten	5.307.033	2.952.969	5.447.787
Af: uitkeringen	218.489	0	198.209
Overige personele kosten	5.088.544	2.952.969	5.249.578
Totaal personeelslasten	53.068.749	53.651.267	51.810.281
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE OP	440		441
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE OBP	239		230
	679		671

(OP: onderwijzend personeel, OBP: ondersteunend- en beheerspersoneel)

Lonen en salarissen: de lonen en salarissen laten ten opzichte van 2017 een overschrijding zien van € 1.419.502. Dit is gedeeltelijk gerelateerd aan het hoger aantal fte's ten opzichte van 2017. Daarnaast hebben in 2018 als gevolg van het nieuwe CAO-akkoord salarisverhogingen en eenmalige uitkeringen plaatsgevonden. Ten opzichte van begroting 2018 laten de lonen en salarissen juist een daling van € 2.718.093 zien. Dit effect wordt gedeeltelijk teniet gedaan, doordat er meer detacheringen dan oorspronkelijk was gepland, hebben plaatsgevonden (effect € 1.612.547). Daarnaast heeft er geen inzet plaatsgevonden op een aantal projecten vanuit Leeuwenborgh Maakt het Verschil, vanwege de fusie met Arcus College.

Mutatie personele voorzieningen: dit betreffen de mutaties in de voorzieningen jubilea, seniorenverlof, wachtgeld en langdurig verzuim. Zie de post voorzieningen in de balans.

Personeel niet in loondienst: de overschrijding met de begrote kosten bedraagt € 1.612.547. Dit wordt veroorzaakt door niet begrote detacheringen, inzet van externen in plaats van regulier personeel en langere en duurdere inzet. De daling ten opzichte van 2017 wordt grotendeels verklaard door een daling van de inzet externen bij Techniekkollege.

Overig: de daling van de overige personele lasten ten opzichte van 2017 en begroting wordt met name veroorzaakt doordat de doorbelasting van personele lasten naar Arcus College hoger is.

Wet Normering Topinkomens

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor ROC Leeuwenborgh is € 158.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. De bezoldiging van de voorzitter van het College van Bestuur valt tot en met 2022 onder het overgangsrecht. Hiervoor geldt vanaf 1 januari 2016 een behoudstermijn van vier jaar, gevolgd door een afbouwperiode van drie jaar.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.J.M. Kusters	F.L.P.M. Schneiders
<i>Functiegegevens</i>	<i>Voorzitter CvB</i>	<i>Lid CvB</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 30/09
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
<i>Bezoldiging</i>		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	141.090	98.143
Beloningen betaalbaar op termijn	18.678	13.689
Subtotaal	159.768	111.832
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	158.000	118.175
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	159.768	111.832
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	Overschrijding is toegestaan i.v.m. overgangsrecht WNT	N.v.t.

Gegevens 2017		
bedragen x € 1	J.J.M. Kusters	F.L.P.M. Schneiders
<i>Functiegegevens</i>	<i>Voorzitter CvB</i>	<i>Lid CvB</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
<i>Bezoldiging</i>		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	141.142	131.981
Beloningen betaalbaar op termijn	17.622	17.050
Subtotaal	158.764	149.031
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	153.000	153.000
Totale bezoldiging	158.764	149.031

Vervolg toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

bedragen x € 1	F.L.P.M. Schneiders
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Lid CvB
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2018
Ontslaguitkering	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverbandw	60.000
Individueel toepasselijk maximum	75.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	60.000
Waarvan betaald in 2018	60.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	N.J.M. Beuken	H. Doedel	A. Hidding	M.J.I. Paulussen	N.J.P.M. Bos
<i>Functiegegevens</i>	<i>Voorzitter RvT</i>	<i>Lid RvT</i>	<i>Lid RvT</i>	<i>Lid RvT</i>	<i>Lid RvT</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/10	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
<i>Bezoldiging</i>					
Totale bezoldiging	7.500	6.000	6.000	6.000	6.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.739	15.800	15.800	15.800	15.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017					
bedragen x € 1	N.J.M. Beuken	H. Doedel	A. Hidding	M.J.I. Paulussen	N.J.P.M. Bos
<i>Functiegegevens</i>	<i>Voorzitter RvT</i>	<i>Lid RvT</i>	<i>Lid RvT</i>	<i>Lid RvT</i>	<i>Lid RvT</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
<i>Bezoldiging</i>					
Totale bezoldiging	9.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.950	15.300	15.300	15.300	15.300

Vervolg toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(17) Afschrijvingslasten

	Lasten 2018	Begroting 2018	Lasten 2017
	€	€	€
Immateriële vaste activa	159.582	159.091	165.022
Materiële vaste activa	2.578.209	2.790.648	2.590.851
Totaal afschrijvingslasten	2.737.791	2.949.739	2.755.873

Materiële vaste activa: in de afschrijvingslasten zijn een aantal vrijgevallen subsidiebedragen begrepen, met name voor de installatie van het laboratorium in de Arendstraat (€ 11.680 per jaar tot 2036) en de verbouwing van diverse lokalen voor taal en rekenen (€ 25.000 per jaar tot 2024). De afschrijvingen zijn lager dan begroot, doordat er minder is geïnvesteerd dan verwacht en in een andere tijdsfasering.

(18) Huisvestingslasten

Huur	2.602.399	2.730.500	2.427.300
Verzekeringen	49.122	49.650	46.194
Onderhoud	647.569	346.100	437.894
Dotatie overige voorzieningen	0	148.000	0
Vrijval op de overige voorzieningen	0	0	-335.626
Totaal onderhoudskosten	647.569	494.100	102.267
Energie en water	594.181	723.350	588.195
Schoonmaakkosten	570.662	675.310	599.688
Heffingen	217.914	251.100	245.681
Overige	247.592	169.250	157.991
Totaal huisvestingslasten	4.929.439	5.093.260	4.167.316

Huur: in 2017 had de afwikkeling van een contractuele verplichting een positief effect op de huurlasten.

Onderhoud: als gevolg van de overgang naar de componentenmethode voor de verwerking van de voorziening groot onderhoud zijn de vergelijkende cijfers 2017 aangepast. Indien deze stelselwijziging niet was doorgevoerd, hadden de totale onderhoudskosten 2017 € - 98.011 bedragen. De onderhoudskosten bestaan uit circa € 100.000 schilderswerkzaamheden, € 80.000 werkzaamheden inzake brandbeveiliging, € 121.000 werkzaamheden aan werktuigbouwkundige installaties en diverse andere werkzaamheden in en rondom het gebouw. In 2018 zijn meer onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd ten opzichte van de begroting en 2017.

Vrijval op de overige voorzieningen: in 2018 is met wederzijds goedvinden het erfpacht van gebouwdeel Zuid teruggegeven aan de Gemeente Maastricht, waardoor asbestsanering van dit gebouwdeel niet meer tot een verplichting leidde. In 2017 is dit als zodanig verwerkt en is een gedeelte ter hoogte van € 335.626 vrijgevallen.

Energie en water: de hoogte van de energienota's zijn moeilijk te begroten, vanwege de grilligheid van de weersvoorspellingen.

Schoonmaakkosten: in 2018 is een nieuw schoonmaakcontract afgesloten, wat tot een besparing leidt ten opzichte van de begroting en 2017.

Overige: in 2018 is extra ingekocht voor beveiliging als gevolg van ziek regulier personeel.

Vervolg toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(19) Overige lasten

	Lasten 2018	Begroting 2018	Lasten 2017
	€	€	€
Administratie- en beheerslasten	3.386.712	3.202.716	3.622.474
Inventaris en apparatuur	1.056.144	1.085.314	1.145.605
Leer- en hulpmiddelen	1.590.863	1.611.962	1.788.328
Mutatie overige voorzieningen	67.028	1.350	2.508
Overige	1.384.469	1.418.375	1.320.409
Totaal overige lasten	7.485.216	7.319.717	7.879.324

Administratie- en beheerslasten: in de begroting 2018 was al rekening gehouden met een daling van de administratie - en beheerslasten. Toch overschrijdt deze post de begroting met € 183.996, als gevolg van hogere advieskosten met name veroorzaakt door de fusie met Arcus College. De daling van de post ten opzichte van 2017 met € 235.762 wordt verklaard door lagere lasten inzake het Shared Service Center (datacommunicatie) door afsluiting van een nieuw contract € 111.000, lagere kosten contributies en abonnementen € 60.000 en lagere kosten inzake overleggen € 40.000.

Inventaris en apparatuur: in 2018 is minder besteed aan reparatie en onderhoud van de inventaris.

Leer-en hulpmiddelen: de daling van deze post met € 197.465 wordt grotendeels verklaard door lagere lasten inzake leerboeken € 175.000. In 2017 waren deze kosten hoger, doordat er extra leermiddelen en boeken in het kader van de Regeling leermiddelen minimagezinnen waren aangeschaft.

Mutatie overige voorzieningen: dit betreft de dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren, zie de balans voor een overzicht van de voorziening dubieuze debiteuren.

Overige: de overige lasten bevatten onder andere advertentiekosten, vieringen en excursies, en kopieer -en postkosten. In 2018 zijn deze kosten met € 64.060 gestegen. Dit wordt veroorzaakt door extra uitgaven aan de voorlichtingsactiviteiten, waaronder de open dag € 116.000. Tegengesteld effect hebben de lagere kopieerkosten als gevolg van een nieuw afgesloten contract medio 2017, € 79.000.

Accountantskosten

De volgende honoraria (inclusief btw) van KPMG zijn ten laste gebracht van de stichting, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW

	2018	2017
Onderzoek van de jaarrekening	70.787	65.945
Andere controleopdrachten	3.025	20.721
Advieskosten op fiscaal terrein	0	0
Andere niet- controlediensten	24.751	13.008
	98.563	99.674

(20) Financiële baten en lasten

	Lasten 2018	Begroting 2018	Lasten 2017
	€	€	€
Financiële baten			
Rentebaten	126	0	505
Financiële lasten			
Rentelasten	-64.042	-65.000	-117.840
Totaal financiële baten en lasten	-63.916	-65.00	-117.335

De afname van de rentelasten is het gevolg van aflossing van de lening bij het Ministerie in april 2018.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit, die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 8 oktober 2018 heeft de minister van OCW ingestemd met de fusie tussen Arcus en Leeuwenborgh. De fusie draagt bij aan het kunnen anticiperen op de sterk veranderende economie, een niet optimaal functionerende arbeidsmarkt in combinatie met de gevolgen van de sterke demografische krimp in de regio. De organisatie behoudt hierdoor de mogelijkheden om te blijven investeren in innovatie van het onderwijs, flexibilisering van het opleidingspakket en ontwikkeling van de onderwijsteams. Per 1 januari 2019 heeft de bestuurlijke en juridische WEB- fusie plaatsgevonden tussen Stichting Arcus College en Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg. Per 1 augustus 2019 volgt de institutionele WEB-fusie.

Overzicht geoormerkte doelsubsidies OCW en LNV

G1 Verantwoording van subsidies waarvan het eventuele overschot wordt toegevoegd aan de lumpsum

Omschrijving	Toewijzing			De prestatie is ultimo 2018 conform de subsidiebeschikking	
				geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Aankruisen wat van toepassing is					
	jaar	kenmerk	datum		
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2017	2017/2/480286	14-4-2017	X	
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2017	2017/2/539005	20-9-2017	X	
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2017	2017/2/606760	20-10-2017	X	
Regeling zij-instroom	2017	2017/2/702128	19-12-2017	X	
Voorziening leermiddelen minimagezinnen	2017	2017/2/521345	22-08-2017	X	
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2018	2018/2/825616	13-4-2018		X
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2018	2018/2/942360	20-9-2018		X
Regeling zij-instroom	2018	2018/2/1035143	19-12-2018		X
Regeling zij-instroom	2018	2018/2/728319	22-1-2018		X
Regeling zij-instroom	2018	2018/2/772926	20-3-2018		X
Voorziening leermiddelen minimagezinnen	2018	2018/2/872906	21-8-2018		X

G2 Verantwoording van subsidies die volledig aan het doel/activiteit moeten worden besteed met verrekening van eventueel overschot

G2-A Aflopend per ultimo 2018

Omschrijving	Toewijzing			Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen overschot ultimo 2018 (naar balanspost 2.4.4)
	jaar	kenmerk	datum	€	€	€	€
Schoolmaatschappelijk werk in het MBO	2017	2017/2/402231	20-12-2017	157.823	157.823	157.823	157.823
totaal				157.823	157.823	157.823	157.823

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-B Doorlopend tot in het volgende verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing			Bedrag van toewijzing	Ontvangen >1-1-2018	Ontvangen 2018	Lasten 2018	Totale kosten 31-12-2018	Saldo nog te besteden ultimo 2018
	jaar	kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€
Schoolmaatschappelijk werk in het MBO	2018	2018/2/728319	22-1-2018	165.829	0	165.829	48.483	48.483	117.346
Regionaal Investeringsfonds	2018	2015/2/409535	20-7-2015	450.000	315.000	90.000	421.614	1.165.124	131.318
Doorstroomprogramma MBO-HBO	2018	DHBO19014	19-11-2018	200.000	0	50.000	0	0	50.000
totaal				815.829	315.000	305.829	470.097	1.213.607	298.664

Enkelvoudige balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-dec-18		31-dec-17	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa (1)				
Software	391.852		542.399	
		391.852		542.399
Materiële vaste activa (2)				
- Gebouwen en terreinen	27.888.557		29.137.025	
- Machines en installaties	4.842.047		4.174.621	
- Overige materiële vaste activa	14.511		11.822	
		32.745.115		33.323.468
Financiële vaste activa (3)				
	73.351		73.351	
		73.351		73.351
Totaal vaste activa		33.210.318		33.939.218
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden (4)				
	28.144		31.752	
		28.144		31.752
Vorderingen (5)				
- Debiteuren	1.323.230		1.648.883	
- Studenten	328.388		185.600	
- Ministerie OCW	0		0	
- Vordering op groepsmaatschappijen	247.205		186.389	
- Overlopende activa	1.408.460		1.659.442	
		3.307.283		3.680.314
Liquide middelen (6)				
	10.057.308		8.921.795	
		10.057.308		8.921.795
Totaal vlottende activa		13.392.735		12.633.861
Totaal ACTIVA		46.603.053		46.573.079

Enkelvoudige balans per 31 december 2018

PASSIVA	31-dec-18		31-dec-17	
	€	€	€	€
Eigen Vermogen (7)				
- Algemene reserve publiek	30.361.398		29.399.112	
- Bestemmingsreserve privaat	1.347.937		1.347.802	
		31.709.335		30.746.914
Voorzieningen (8)				
- Voorziening jubileum	804.068		817.716	
- Voorziening wachtgeld	520.132		401.826	
- Voorziening seniorenverlof	1.565.426		771.340	
- Voorziening langdurig zieken	435.132		288.106	
- Voorziening asbest	341.283		341.283	
		3.666.041		2.620.271
Kortlopende schulden (10)				
- Financiers	0		1.666.665	
- Vooruitgefactureerde en - ontvangen termijnen projecten	2.091.410		2.065.756	
- Crediteuren	1.682.628		1.479.419	
- Schulden aan gemeenten	2.320		3.600	
- Schulden aan groepsmaatschappijen	124.985		338.314	
- Belastingen, soc. verzekeringswetten	2.361.983		1.980.762	
- Schulden inzake pensioenen	563.090		510.691	
- Overlopende passiva	4.401.261		5.160.686	
		11.227.677		13.205.893
Totaal PASSIVA		46.603.053		46.573.079

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2018

	Exploitatie 2018		Begroting 2018		Exploitatie 2017	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen (11)	62.172.754		61.015.762		60.367.090	
Overige overheidsbijdragen en subsidies (12)	1.095.454		1.085.677		1.266.531	
College-, cursus-, les-, en examengelden (13)	1.388.700		1.094.000		1.348.421	
Baten werk in opdracht van derden (14)	2.849.195		3.648.737		3.116.962	
Overige baten (15)	1.268.690		918.632		1.180.202	
Totaal baten		68.774.793		67.762.808		67.279.206
Lasten						
Personeelslasten (16)	52.872.413		53.462.431		51.622.695	
Afschrijvingslasten (17)	2.730.590		2.943.004		2.751.663	
Huisvestingslasten (18)	4.929.648		5.092.860		4.168.030	
Overige lasten (19)	7.267.760		7.063.938		7.674.311	
Totaal lasten		67.800.411		68.562.233		66.216.699
Saldo baten en lasten		974.382		-799.426		1.062.507
Financiële baten en lasten						
Financiële baten en lasten (20)		-63.916		-65.000		-117.335
Resultaat voor deelnemingen		910.466		-864.426		945.172
Deelnemingen						
Resultaat deelnemingen (21)		51.955		34.879		55.081
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen		0				0
Resultaat		962.421		-829.547		1.000.253
Resultaatbestemming:						
- Toename van Algemene reserve	962.286					
- Mutatie van bestemmingsreserves	135					
		962.421				

Toelichting behorende bij de enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2018 van de stichting. De financiële gegevens van de stichting zijn in de geconsolideerde jaarrekening van de stichting verwerkt. Voor zover posten uit de balans en de staat van baten en lasten hierna niet worden toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten, met uitzondering van het volgende:

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

De volgende entiteiten maken deel uit van de groep:

- Leeuwenborgh Training- en Opleidingscentrum Sittard B.V., betreft de exploitatie van de kantine bij ROC Leeuwenborgh. Het bestuur van LTOC B.V. bestaat uit de voorzitter (J.Kusters) en lid (H. Meijer) van de Raad van Bestuur van ROC Leeuwenborgh.
- Stichting Sité, betreft de stichting waarin het tijdelijk personeel is ondergebracht. Het bestuur van Stichting Sité bestaat uit de voorzitter (J. Kusters) en het lid (H. Meijer) van de Raad van Bestuur van ROC Leeuwenborgh.

Stelselwijziging

Tot en met 2017 heeft de stichting in de jaarrekening een voorziening getroffen voor de kosten van groot onderhoud. Met ingang van 2018 worden de kosten van groot onderhoud als onderdeel van de boekwaarde van het betreffende actief verwerkt (componentenbenadering ex RJ 212). Tot deze stelselwijziging is besloten vanwege de fusie met ROC Arcus, waarvoor in 2018 door het Ministerie van OCW goedkeuring is verleend. ROC Arcus hanteert al langer de componentbenadering. Voor een nadere toelichting omtrent deze stelselwijziging wordt verwezen naar de toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel van het resultaat van entiteiten waarin wordt deelgenomen, omvat het aandeel van de entiteit in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt, voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans

(1) Immateriële vaste activa

	Software
	€
Stand per 1 januari 2018	
Aanschafprijs	982.042
Cumulatieve afschrijvingen	-439.643
Boekwaarde	542.399
Mutaties in de boekwaarde	
Investerings	9.035
Afschrijvingen	-159.582
Totaal mutaties	-150.547
Stand per 31 december 2018	
Aanschafprijs	991.077
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-599.225
Boekwaarde	391.852

De investering ad € 9.035 betreft werkzaamheden aan de nieuwe website.

(2) Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018				
Aanschafprijs	50.266.517	15.229.989	47.108	65.543.614
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-21.129.492	-11.055.367	-35.286	-32.220.145
Boekwaarde	29.137.025	4.174.622	11.822	33.323.469
Mutaties in de boekwaarde				
Investeringsen	296.781	1.672.471	7.865	1.977.117
Afschrijvingen	-1.545.249	-1.005.046	-5.176	-2.555.471
Totaal mutaties	-1.248.468	667.425	2.689	-578.354
Stand per 31 december 2018				
Aanschafprijs	50.563.298	16.902.460	54.973	67.520.731
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-22.674.741	-12.060.413	-40.462	-34.775.616
Boekwaarde	27.888.557	4.842.047	14.511	32.745.115

Algemeen

De ondergrond en de opstallen van gebouwdeel Zuid, Noord en Centraal gelegen aan de Sibemaweg waren aanvankelijk in eigendom van de Gemeente Maastricht. ROC Leeuwenborgh was economisch eigenaar van de grond en opstallen van deze gebouwdelen en had hierop een eeuwigdurend recht van erfpacht, waarvan het erfpachtcanon was kwijtgescholden. Voordelen of nadelen voortvloeiend uit de verkoop van deze gebouwdelen waren ten gunste of ten laste van de Gemeente Maastricht. In april 2018 is gebouwdeel Zuid verkocht en heeft ROC Leeuwenborgh het opstalrecht van de ondergrond en de opstallen van gebouwdeel Noord en Centraal verkregen. Dit betekent dat de ondergrond en de opstallen gelegen aan de Arendstraat te Sittard en de ondergrond en opstallen van gebouwdeel West, Noord en Centraal aan de Sibemaweg per balansdatum in eigendom zijn van ROC Leeuwenborgh. De materiële vaste activa dienden in 2017 voor een bedrag van € 27.300.000 als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen. In april 2018 is in samenhang met de gehele aflossing van de hypothecaire lening de hypothecaire inschrijving in het Kadaster doorgehaald en daardoor dienen de materiële vaste activa niet meer als onderpand.

De aanschafwaarde van de volledig afgeschreven activa bedraagt circa € 14.768.392.

Aanpassing vergelijkende cijfers 2017

Als gevolg van de stelselwijziging door de overgang naar de componentenmethode voor de verwerking van de kosten groot onderhoud, zijn de vergelijkende cijfers 2017 aangepast. In de categorie Gebouwen en Terreinen is de aanschafprijs met € 30.955 verhoogd en in de categorie Machines en installaties zijn de aanschafprijs en cumulatieve afschrijvingen respectievelijk met € 48.366 en € 1.612 verhoogd. Dit betreffen kosten groot onderhoud die alsnog geactiveerd zijn.

Investeringsen 2018

De volgende investeringen hebben in 2018 plaatsgevonden:

- verbouwing van de aula Sibemaweg voor circa € 255.000
- nieuw meubiliar voor de aula Sibemaweg voor circa € 215.000
- diverse audiovisuele middelen, zoals beamers en smartboards voor € 191.000
- diverse laptops voor personeel en "regeling minimagezingen" € 272.000
- € 50.000 aan kantoormeubiliair en € 50.000 aan schoolmeubiliar
- € 502.000 voor diverse hulpmiddelen en machines ten behoeve van de sector techniek
- € 385.000 voor diverse hulpmiddelen en machines ten behoeve van de overige sectoren
- een bedrijfsvoertuig

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans

Afschrijvingen

De egalisaties zijn op de afschrijvingsbedragen gesaldeerd. Voor een specificatie wordt u verwezen naar de toelichting op de afschrijvingslasten bij de staat van baten en lasten.

WOZ en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

	WOZ waarde (in €)		Verzekerde waarde (in €)
Arendstraat 12, Sittard	9.211.000		28.362.700
Sibemaweg 20, Maastricht	20.437.000		50.088.100
Peildatum 01-01-2018	29.648.000	Peildatum 07-01-2018	78.450.800

(3) Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1 januari 2018	Overige mutaties	Boekwaarde 31 december 2018
	€	€	€
Andere deelnemingen	2.250	0	2.250
Overige vorderingen	71.101	0	71.101
Totaal	73.351	0	73.351

Andere deelnemingen: naast de 100% belangen in LTOC BV en Stichting Sité, (zie grondslagen enkelvoudige jaarrekening) heeft ROC Leeuwenborgh sinds 2012 een belang van 12,5% in Chemelot Innovation and Learning Labs B.V. (hierna CHILL B.V.). CHILL B.V. betreft een samenwerkingsverband met Stichting Arcus College, Stichting Zuyd Hogeschool, Maastricht University Holding B.V. en DSM Nederland B.V. Het bestuur wordt gevormd door dhr. P.L.M Engelen.

CHILL B.V. heeft als belangrijkste doel:

1. het in opdracht van kennisinstituten en bedrijven opleiden en professionaliseren van vakmensen op alle niveaus;
2. het verhuren van goed geoutilleerde onderzoeksfaciliteiten;
3. het uitvoeren van onderzoeksopdrachten voor derden met als doel, versnellen van innovatie en valorisatie;
4. het bevorderen van samenwerking tussen beginnende professionals (leerlingen, studenten) en ervaren professionals.

Overige vorderingen: dit betreft een bedrag ad € 71.101 dat op een aparte bankrekening is gestort bij wijze van waarborg voor de huurverplichting van het pand aan de Horsterweg ad € 70.000.

Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2018	Resultaat 2018	Omzet	Art 2:403	Deel-name	Conso-lidatie
				€	€	€		%	%
Leeuwenborgh Training- en Opleidings-centrum Sittard B.V.	B.V.	Sittard-Geleen	4	-30.196	51.955	806.083	Nee	100	100
Stichting Sité	Stichting	Sittard-Geleen	4	0	0	0	Nee	100	100
Chill B.V. *	B.V.	Heerten	4	18.000	0	619.939	Nee	12,5	0

In tegenstelling tot andere verbonden partijen wordt van Chill B.V., het eigen vermogen, resultaat en omzet gepresenteerd van het boekjaar 1 september tot en met 31 augustus 2017. Dit zijn de laatst definitief vastgestelde gegevens.

(4) Voorraden: deze bestaan uit drukwerk en PR-artikelen. Deze voorraad bevat geen incurante gebruiksgoederen.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Voorraad gebruiksgoederen	28.144	31.752
Voorraden	28.144	31.752

(5) Vorderingen

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Openstaande posten debiteuren		1.360.614		1.684.174
Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:				
Stand per 1 januari	35.291		80.566	
Onttrekkingen	-60.060		-17.378	
Vrijval	0		-27.897	
Dotatie	62.153		0	
Stand per ultimo boekjaar		37.384		35.291
Debiteuren		1.323.230		1.648.883
Vorderingen op studenten		367.179		233.210
Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:				
Stand per 1 januari	47.610		28.959	
Onttrekkingen	-13.695		-11.754	
Dotatie	4.876		30.406	
Stand per ultimo boekjaar		38.791		47.610
Studenten		328.388		185.600
Vordering op groepsmaatschappijen		247.205		186.389
Overlopende activa				
Voorschotten	28.007		4.898	
Compensatie transitievergoedingen	193.401		0	
Vooruitbetaalde en vooruitontvangen termijnen op contracten	468.029		388.577	
Te ontvangen posten	718.998		1.265.933	
Te ontvangen rente	25		34	
		1.408.460		1.659.442
Totaal		3.307.283		3.680.314

Van de vorderingen heeft € 2.351.401 een looptijd < 1 jaar.

Debiteuren: het netto openstaande bedrag van € 1.323.230 bestaat uit het bruto bedrag van € 1.360.614 verminderd met de voorziening van € 37.384. Het debiteurensaldo bestaat voor € 1.189.888 uit posten welke tussen de 0 en 4 maanden oud zijn en in de loop van het jaar worden ontvangen. De daling van het (bruto) debiteurensaldo met € 323.560 wordt grotendeels veroorzaakt, doordat in het debiteurensaldo 2017, een factuur ad € 225.000 aan Arcus College zat inbegrepen. Het bedrag aan openstaande debiteuren heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Studenten: het incassorisico van ROC Leeuwenborgh is klein, doordat de facturatie via de boekhandel en via SchoolKassa verloopt. De stijging ten opzichte van 2017 met € 133.969 bestaat voornamelijk uit wettelijke les gelden die in 2018 in tranches zijn gefactureerd aan de middelbare scholen. Het bedrag aan openstaande studentendebiteuren heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Vordering op groepsmaatschappijen: de vordering op groepsmaatschappijen betreft de vordering op LTOC, in deze post worden de negatieve resultaten van de deelneming gesaldeerd op de vordering. De vordering heeft een langlopend karakter. Er zijn geen afspraken omtrent aflossing en rente gemaakt. Er wordt geen interest berekend.

Voorschotten: dit betreffen voorschotten verstrekt aan personeelsleden voornamelijk ten behoeve van het organiseren van excursies.

Compensatie transitievergoedingen: in 2018 is de wet aangenomen die compensatie regelt van de transitievergoeding die werkgevers moeten betalen bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst van werknemers bij ziekte of langdurige arbeidsongeschiktheid. ROC Leeuwenborgh verwacht € 193.401 gecompenseerd te krijgen over de jaren 2015 tot en met 2018.

Vooruitbetaalde en vooruitontvangen termijnen op

contracten: dit betreffen voornamelijk vooruitbetaalde kosten inzake software en licenties circa € 124.000, scholingskosten circa € 102.000, abonnementen en contributies circa € 128.000 en onderwijsgerelateerde activiteiten, zoals excursies en examens ter hoogte van € 40.000. De stijging ten opzichte van 2017 met € 79.452 wordt grotendeels veroorzaakt door een contributie 2019, welke in 2018 vooruit is betaald. Deze post loopt gedurende het jaar af, daar de meeste posten vooruitbetaalde kosten vanuit aangegane contracten betreffen.

Te ontvangen posten: de nog te ontvangen posten ad

€ 718.998 bestaan voor € 250.594 uit nog te ontvangen projectgelden, in het bijzonder nog voor het project Samen Opleiden BeroepsOnderwijs € 61.273, declaraties die nog te ontvangen dienen te worden inzake vroegtijdig schoolverlaten € 57.105, het project Beyond € 47.593, het project Voordeel en Vervolg € 23.055 en Zorgtechniek Limburg circa € 20.000. Daarnaast bestaan de nog te ontvangen posten uit contractactiviteiten ter hoogte van € 69.593. Verder bestaat deze post uit € 239.799 schoolactiviteiten welke geïncasseerd zijn door de boekhandel en € 62.722 nog door te belasten bedragen aan Arcus College. De afname van deze post wordt veroorzaakt, doordat de waarborgsom ad € 301.655 in 2018 is verrekend.

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans**(6) Liquide middelen**

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Kasmiddelen	3.749		8.723	
Rabobank	355.600		228	
Ministerie van Financiën	8.700.022		7.565.042	
Spaarrekening Rabo	997.937		1.347.802	
		10.057.308		8.921.795

Algemeen: de stichting maakt gebruik van Schatkistbankieren. Daartoe wordt een rekening-courant aangehouden bij het Ministerie van Financiën, welke is gekoppeld aan de bankrekeningen bij de Rabobank. In 2018 is een bankgarantie afgegeven ter waarde van € 350.000. Een bedrag ad € 71.101 is op een aparte bankrekening gestort bij wijze van waarborg voor de huurverplichting van het pand aan de Horsterweg ad € 70.000. Dit bedrag is verwerkt onder de Financiële vaste activa.

Spaarrekening Rabo: het spaarsaldo betreft de private middelen van ROC Leeuwenborgh. Ultimo 2018 is een gedeelte hiervan gemuteerd naar een andere bankrekening van Leeuwenborgh, samenhangend met een bankgarantie voor huurverplichtingen Milaanstraat. In 2019 is dit aangepast, waarna het saldo private middelen op de spaarrekening wederom € 1,3 mln. bedraagt

(7) Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2018
Algemene reserve	29.399.112	962.286	0	30.361.398
Bestemmingsreserve -privaat	1.347.802	135	0	1.347.937
Totaal	30.746.914	962.421	0	31.709.335

In 2018 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden als gevolg van de overgang naar de componentenmethode voor de verwerking van kosten groot onderhoud. Hierdoor zijn de vergelijkende cijfers aangepast, het eigen vermogen jaarrekening 2017 bedroeg € 28.809.379.

Bestemmingsreserve-privaat: deze reserve is ontstaan vanuit het opheffen van Stichting Scholenbeheer in 2011. De mutatie van deze reserve betreft renteopbrengsten.

Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo: vooruitlopend op het besluit van de Raad van Toezicht stelt het College van Bestuur voor om het positieve exploitatiesaldo over 2018 toe te voegen aan de algemene reserve.

(8) Voorzieningen

	Jubileum	Wachtgeld	Seniorenverlof	Langdurig zieken	Asbest	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018	817.716	401.826	771.340	288.106	341.283	2.620.271
Mutaties in het boekjaar						
Dotaties	73.829	224.516	917.687	329.282	0	1.545.314
Onttrekkingen	-101.795	-112.010	-136.302	-182.256	0	-532.363
Oprenting	14.318	5.800	12.701	0	0	32.819
Totaal mutaties	-13.648	118.306	794.086	147.026	0	1.045.770
Stand per 31 december 2018	<u>804.068</u>	<u>520.132</u>	<u>1.565.426</u>	<u>435.132</u>	<u>341.283</u>	<u>3.666.041</u>
Onderverdeling						
Kortlopende deel < 1 jaar	49.308	148.957	214.537	435.132	341.283	1.189.217
Langlopende deel > 1 jaar	<u>754.760</u>	<u>371.175</u>	<u>1.350.889</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.476.824</u>
Totaal	<u>804.068</u>	<u>520.132</u>	<u>1.565.426</u>	<u>435.132</u>	<u>341.283</u>	<u>3.666.041</u>

Jubileum: voor toekomstige jubileumrechten, voortvloeiend uit de CAO BVE voor het personeel in vaste dienst bij ROC Leeuwenborgh, is een voorziening gevormd. Deze voorziening is berekend volgens de NCW methode (netto contante waarde) met een rentepercentage van 2% (wettelijke rente) en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. Bij de berekening is uitgegaan van een - per 5 jaar afnemend - blijfkanspercentage. De hoogte van de voorziening wordt ultimo verslagjaar bepaald. De onttrekkingen betreffen de uitgekeerde jubileumrechten in 2018.

Wachtgeld: in verband met wachtgeldverplichtingen is een voorziening wachtgeld gevormd. Deze is gebaseerd op de uitkeringsgegevens van UWV en WWplus en mede gebaseerd op diensttijd en laatstgenoten salaris. Voor het bepalen van de hoogte van de voorziening is verder uitgegaan van de maximale uitkeringstermijn. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente). De onttrekkingen betreffen de uitkeringen van de wachtgeldvoorziening in 2018, de dotatie betreft een nieuwe aanmelding bij het UWV en WWplus van een ex-medewerker die recht op wachtgeld heeft.

Seniorenverlof: zoals opgenomen in de CAO BVE hebben medewerkers, zodra ze aan bepaalde criteria voldoen, recht op seniorenverlof. De voorziening betreft de medewerkers, die seniorenverlof hebben opgenomen of aangevraagd conform de regeling zoals ingegaan per 01-08-2014. Bij de berekening is uitgegaan van de bepalingen inzake een eigen bijdrage van medewerkers en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente). De dotatie van € 917.687 betreffen de 19 nieuwe aanmeldingen van medewerkers inzake het seniorenverlof.

Langdurig zieken: de voorziening voor langdurig zieken houdt verband met het bepaalde in RJ 271 Personeelsbeloningen. Aangezien ROC Leeuwenborgh eigen risicodragers is, is deze voorziening getroffen voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden, die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte. De stijging van de voorziening wordt verklaard, doordat in 2018 18 medewerkers in de voorziening zijn opgenomen ten opzichte van 11 medewerkers in 2017.

Asbest: in 2012 is een voorziening asbest gevormd ten behoeve van de sanering van asbest, die in 2013 een aanvang heeft genomen. In 2018 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans

(9) Langlopende schulden

	Ministerie van Financiën
	€
Stand per 31 december 2017	0

Ministerie van Financiën: Medio april 2018 is de lening vervroegd afgelost. In samenhang hiermee heeft volledige doorhaling van de hypothecaire inschrijving bij het Kadaster plaatsgevonden.

Rekening-courant Ministerie van Financiën: de mogelijkheid bestaat om van een rekening-courant faciliteit gebruik te maken bij het Ministerie van Financiën. Deze rekening-courant faciliteit bedraagt € 5.600.000 tegen een rente van 0,25%. Ultimo 2018 is van deze faciliteit geen gebruik gemaakt.

(10) Kortlopende schulden

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Ministerie van Financiën		0		1.666.665
Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten		2.091.410		2.065.756
Crediteuren		1.682.628		1.479.419
Schulden aan gemeenten		2.320		3.600
Schulden aan groepsmaatschappijen		124.985		338.314
Loonheffing	2.353.515		1.943.096	
Omzetbelasting	8.186		37.666	
Premies sociale verzekeringen	282		0	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2.361.983		1.980.762
Schulden ter zake van pensioenen		563.090		510.691
Overlopende passiva:				
Vooruit ontvangen college- en les gelden	480.564		459.983	
Vooruit ontvangen subsidies OCW	1.067.052		1.217.494	
Vakantiegeld- en dagen en bindingstoelage	1.911.003		1.813.277	
Accountants- en administratiekosten	45.675		31.760	
Rente	0		117.840	
Overig	896.967		1.520.332	
Overlopende passiva		4.401.261		5.160.686
Totaal		11.227.677		13.205.893

Van de kortlopende schulden heeft € 10.759.929 een looptijd < 1 jaar. De overlopende passiva zijn geheel kortlopend.

Ministerie van Financiën: medio april 2018 is de lening van het Ministerie van Financiën vervroegd afgelost.

Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten: het grootste gedeelte ad € 1.637.831 bestaat uit onderhanden projecten, zoals het project CHILL € 719.126,13 Techniek Onderwijs Zuid-Limburg fase 2 € 425.192 en Exploring European Education- and Labourmarket € 285.389. Daarnaast bestaat deze post uit nog uit te voeren werkzaamheden vanuit maatwerktrajecten welke door diverse bedrijven zijn ingekocht € 453.580.

Schulden aan groepsmaatschappijen: er zijn geen afspraken rondom aflossing en rente gemaakt. Er wordt geen interest berekend.

Loonheffing: Ten opzichte van 2017 is de loonheffing gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de afkoop van de bestuursdagen en de eenmalige uitkering met betrekking tot 2018. Deze zijn gedeeltelijk onder deze post verwerkt ad € 248.896.

Vooruit ontvangen college- en les gelden: dit betreffen de ontvangen college- en les gelden voor schooljaar 2018-2019, voor zover deze betrekking hebben op 2019.

Vooruit ontvangen subsidies OCW: de vooruitontvangen subsidies OCW ad € 1.067.052 bestaan uit geoormerkte subsidies € 523.391 en aanvullende subsidies € 543.661. De geoormerkte subsidies bestaan uit Regeling Minimagezinnen € 133.198, Regionaal Investeringsfonds € 131.318, Schoolmaatschappelijk Werk € 117.345, Lerarenbeurs € 71.530 en Zij-instromers € 70.000. Deze geoormerkte subsidies hebben een bestedingsdoel waarvoor zij in 2019 worden aangewend. De aanvullende subsidie bestaat geheel uit Excellentiegelden en voor de aanwending van deze subsidie zijn plannen gemaakt. De daling van de vooruitontvangen subsidies OCW ten opzichte van 2017 wordt veroorzaakt door besteding van de Excellentiegelden.

Vakantiegeld en -dagen en bindingstoelage: de vakantiegeldverplichting en de bindingstoelage worden berekend inclusief een opslag voor sociale lasten. De reservering vakantiedagen wordt berekend op basis van het werkelijk salaris. In 2018 is de opslag sociale lasten gewijzigd van 9% naar 16%.

Rente: In 2018 is de lening geheel afgelost.

Overig: de post overig ad € 896.467 bestaat onder andere uit nog te betalen kosten inzake detachering € 150.673, huur € 115.708, abonnementen en contributies € 67.990 en personele kosten € 66.002. Een gedeelte van de afkoop van de bestuursdagen en de eenmalige uitkering met betrekking tot 2018 is hier verwerkt ad € 228.777. Daarnaast bestaat deze post uit diverse andere (onderwijs) gerelateerde posten. De daling ten opzichte van 2017 met € 623.365 wordt veroorzaakt door lagere personele vergoedingen van circa € 280.000 en minder door te belasten kosten circa € 390.000 aan Arcus College.

Financiële instrumenten: Voor een overzicht van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening. Voor een toelichting op de vorderingen en schulden op groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de toelichting op de vorderingen en kortlopende schulden.

Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

(11) Rijksbijdragen

	Baten 2018	Begroting 2018	Baten 2017
	€	€	€
Rijksbijdragen sector BVE	61.564.018	60.657.031	59.832.242
Geoomerkte OCW subsidies	608.736	358.731	534.848
Totaal rijksbijdragen	62.172.754	61.015.762	60.367.090

Rijksbijdragen sector BVE: dit betreffen de rijksbijdragen ontvangen van OCW. De rijksbijdragen sector BVE hebben over het algemeen een structureel karakter, maar de hoogte ervan is afhankelijk van deelnemersaantallen en prestaties op bepaalde onderdelen. De stijging ten opzichte van 2017 en de begroting wordt grotendeels veroorzaakt door een prijscompensatie, hogere bijdrage prestatiebudgetten en meer Entreestudenten.

Geoomerkte OCW subsidies: geoomerkte subsidies betreffen subsidies, die met een bepaald bestedingsdoel worden verstrekt en hebben afhankelijk van het beleid van het Ministerie een incidenteel karakter. De stijging van de geoomerkte subsidies ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door een hogere inzet vanuit zij-instromers, lerarenbeurs en leermiddelen minimezinnen. De stijging ten opzichte van 2017 wordt voornamelijk veroorzaakt vanuit een hogere inzet zij-instromers.

(12) Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeentelijke bijdragen Educatie	1.095.454	1.085.677	1.266.531
Totaal overige overheidsbijdragen en subsidies	1.095.454	1.085.677	1.266.531

Gemeentelijke bijdrage Educatie: dit betreffen de trajecten vanuit de gemeenten, bijvoorbeeld opleidingen Nederlandse taal en rekenen. De vergoeding vanuit de gemeenten daalt jaarlijks.

(13) College-, cursus-, les en examengelden

Lesgelden sector BE	814.098	697.000	842.431
Cursusgelden	574.602	397.000	505.990
Totaal college-, cursus-, les- en examengelden	1.388.700	1.094.000	1.348.421

Lesgelden sector BE: in 2018 zijn meer rijks cursisten VAVO ingestroomd dan verwacht werd voor 2018.

Cursusgelden: in 2018 was het aantal BBL-studenten hoger dan oorspronkelijk werd verwacht voor 2018 en ten opzichte van 2017.

(14) Baten werk in opdracht van derden

	Baten 2018	Begroting 2018	Baten 2017
	€	€	€
Contractonderwijs	2.162.318	2.878.171	2.416.491
Overige baten werk in opdracht van derden	686.877	770.567	700.471
Totaal	2.849.195	3.648.737	3.116.962

Contractonderwijs: de daling van de maatwerktrajecten ten opzichte van de begroting en 2017 wordt veroorzaakt door een lager aantal inburgeringstrajecten door concurrentie op de markt.

Overige baten werk in opdracht van derden: de daling opdracht werk van derden ten opzichte van de begroting ad € 83.690 wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere VSV- programmagelden als gevolg van een lagere subsidietoekenning.

(15) Overige baten

Verhuur	44.550	42.700	44.667
Detachering personeel	444.595	213.634	347.003
Ouderbijdragen	779.545	662.298	788.532
	1.268.690	918.632	1.180.202

Opbrengst verhuur: betreft verhuur aan diverse derde partijen, zoals de winkel met schoonheidsartikelen en de ANWB-rijkschool aan de Sibemaweg.

Ouderbijdragen: de ouderbijdragen bestaan uit bijdragen in schoolproducten, examens, schoolactiviteiten en dergelijke, deze waren in 2018 hoger dan oorspronkelijk verwacht.

Detachering personeel: de stijging ten opzichte van de begroting met € 230.961 en ten opzichte van 2017 met € 97.592 is het gevolg van een langere detacheringsperiode van medewerkers.

Vervolg toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

(16) Personeelslasten

	Lasten 2018	Begroting 2018	Lasten 2017
	€	€	€
Bruto lonen en salarissen	36.895.407	50.538.548	36.001.900
Sociale lasten	5.467.701	0	5.261.321
Pensioenpremies	5.417.261	0	5.134.837
Lonen en salarissen	47.780.369	50.538.548	46.398.058
Mutatie personele voorzieningen	1.045.770	0	477.751
Personeel niet in loondienst	2.818.406	1.187.939	3.041.938
Overig	1.446.357	1.735.944	1.901.295
Overige personele kosten	5.310.533	2.923.883	5.420.984
Af: uitkeringen	218.489	0	196.347
	5.092.044	2.923.883	5.224.637
Totaal personeelslasten	52.872.413	53.462.431	51.622.695
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE OP	440		441
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE OBP	234		230
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE werkzaam in het buitenland	0		0
	674		671

(OP: onderwijzend personeel, OBP: ondersteunend- en beheerspersoneel)

Lonen en salarissen: de lonen en salarissen laten ten opzichte van 2017 een overschrijding zien van € 1.382.311. Dit is gedeeltelijk gerelateerd aan het hoger aantal fte's ten opzichte van 2017. Daarnaast hebben in 2018 als gevolg van het nieuwe CAO-akkoord salarisverhogingen en eenmalige uitkeringen plaatsgevonden. Ten opzichte van begroting 2018 laten de lonen en salarissen juist een daling van € 2.758.179 zien. Dit effect wordt gedeeltelijk teniet gedaan, doordat er meer detacheringen dan oorspronkelijk was gepland, hebben plaatsgevonden (effect € 1.630.467). Daarnaast heeft er geen inzet plaatsgevonden op een aantal projecten vanuit Leeuwenborgh Maakt het Verschil, vanwege de fusie met Arcus College.

Mutatie personele voorzieningen: dit betreffen de mutaties in de voorzieningen jubilea, seniorenverlof, wachtgeld en langdurig verzuim. Zie de post voorzieningen in de balans.

Personeel niet in loondienst: de overschrijding met de begrote kosten bedraagt € 1.630.467. Dit wordt veroorzaakt door niet begrote detacheringen, inzet van externen in plaats van regulier personeel en langere en duurdere inzet. De daling ten opzichte van 2017 wordt verklaard door met name een daling van de inzet externen bij Techniekkollege.

Overig: de daling van de overige personele lasten ten opzichte van 2017 en begroting wordt met name veroorzaakt, doordat de doorbelasting van personele lasten naar Arcus College hoger is.

Voor een overzicht inzake de WNT verwijzen wij naar de toelichting van de personele lasten in de geconsolideerde jaarrekening.

(17) Afschrijvingslasten

	Lasten 2018	Begroting 2018	Lasten 2017
	€	€	€
Immateriële vaste activa	159.582	159.091	165.022
Materiële vaste activa	2.571.008	2.783.913	2.586.641
Totaal afschrijvingslasten	2.730.590	2.943.004	2.751.663

Materiële vaste activa: in de afschrijvingslasten zijn een aantal vrijgevallen subsidiebedragen begrepen. met name voor de installatie van het laboratorium in de Arendstraat (€ 11.680 per jaar tot 2036) en de verbouwing van diverse lokalen voor taal en rekenen (€ 25.000 per jaar tot 2024). De afschrijvingen zijn lager dan begroot, doordat er minder is geïnvesteerd dan verwacht en in een andere tijdsfasering.

(18) Huisvestingslasten

Huur	2.602.399	2.730.500	2.427.300
Verzekeringen	49.122	49.650	46.194
Onderhoud	647.778	345.700	438.608
Dotatie overige voorzieningen	0	148.000	0
Vrijval op de overige voorzieningen	0	0	-335.626
Totaal onderhoudskosten	647.778	493.700	102.982
Energie en water	594.181	723.350	588.195
Schoonmaakkosten	570.662	675.310	599.688
Heffingen	217.914	251.100	245.681
Overige	247.592	169.250	157.990
Totaal huisvestingslasten	4.929.648	5.092.860	4.168.030

Huur: in 2017 had de afwikkeling van een contractuele verplichting een positief effect op de huurlasten.

Onderhoud: als gevolg van de overgang naar de componentenmethode voor de verwerking van de voorziening groot onderhoud zijn de vergelijkende cijfers 2017 aangepast. Indien deze stelselwijziging niet was doorgevoerd, hadden de totale onderhoudskosten 2017 € -98.011 bedragen. De onderhoudskosten bestaan uit circa € 100.000 schilderswerkzaamheden, € 80.000 werkzaamheden inzake brandbeveiliging, € 121.000 werkzaamheden aan werktuigbouwkundige installaties en diverse andere werkzaamheden in en rondom het gebouw. In 2018 zijn meer onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd ten opzichte van de begroting en 2017.

Vrijval op de overige voorzieningen: in 2018 is met wederzijds goedvinden het erfpacht van gebouwdeel Zuid teruggegeven aan de Gemeente Maastricht, waardoor asbestsanering van dit gebouwdeel niet meer tot een verplichting leidde. In 2017 is dit als zodanig verwerkt en is een gedeelte ter hoogte van € 335.626 vrijgevallen.

Energie en water: de hoogte van de energienota's zijn moeilijk te begroten, vanwege de grilligheid van de weersvoorspellingen.

Schoonmaakkosten: in 2018 is een nieuw schoonmaakcontract afgesloten, wat tot een besparing leidt ten opzichte van de begroting en 2017.

Overige: in 2018 is extra ingekocht voor beveiliging als gevolg van ziek regulier personeel.

Vervolg toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

(19) Overige lasten

	Lasten 2018	Begroting 2018	Lasten 2017
	€	€	€
Administratie- en beheerslasten	3.371.535	3.188.016	3.609.612
Inventaris en apparatuur	1.008.177	1.038.663	1.096.184
Leer- en hulpmiddelen	1.590.981	1.611.962	1.788.328
Mutatie overige voorzieningen	67.028	1.350	2.508
Overige	1.230.039	1.223.947	1.177.679
Totaal overige lasten	7.267.760	7.063.938	7.674.311

Administratie- en beheerslasten: in de begroting 2018 was al rekening gehouden met een daling van de administratie- en beheerslasten. Toch overschrijdt deze post de begroting met € 183.519, als gevolg van hogere advieskosten met name veroorzaakt door de fusie met Arcus College. De daling van de post ten opzichte van 2017 met € 238.077 wordt verklaard door lagere lasten inzake het Shared Service Center (datacommunicatie) door afsluiting van een nieuw contract € 111.000, lagere kosten contributies en abonnementen € 60.000 en lagere kosten inzake overleggen € 40.000.

Inventaris en apparatuur: in 2018 is minder besteed aan reparatie en onderhoud van de inventaris.

Leer- en hulpmiddelen: de daling van deze post met € 197.347 wordt grotendeels verklaard door lagere lasten inzake leerboeken € 175.000. In 2017 waren deze kosten hoger, doordat er extra leermiddelen en boeken in het kader van de Regeling leermiddelen minimagezinnen waren aangeschaft.

Mutatie overige voorzieningen: dit betreft de dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren, zie de balans voor een overzicht van de voorziening dubieuze debiteuren.

Overige: de overige lasten bevatten onder andere advertentiekosten, vieringen en excursies, en kopieer- en postkosten. In 2018 zijn deze kosten met € 52.360 gestegen. Dit wordt veroorzaakt door extra uitgaven aan de voorlichtingsactiviteiten, waaronder de open dag € 116.000. Tegengesteld effect hebben de lagere kopieerkosten als gevolg van een nieuw afgesloten contract medio 2017, € 79.000.

(20) Financiële baten en lasten

Rentebaten	126	0	505
Rentelasten	-64.042	-65.000	-117.840
Totaal financiële baten en lasten	-63.916	-65.000	-117.335

De afname van de rentelasten is het gevolg van aflossing van de lening bij het Ministerie in april 2018.

(21) Resultaat deelnemingen

Resultaat deelnemingen	51.955	34.879	55.081
------------------------	--------	--------	--------

Voor de transacties met verbonden partijen en gebeurtenissen na de balansdatum verwijzen wij naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

De jaarrekening is opgemaakt op 11 juni 2019, te Maastricht

Voorzitter RvB

Kusters, J.J.M.

Lid RvB

Meijer J.H.

De jaarrekening is vastgesteld op 11 juni 2019, te Maastricht

Voorzitter RvT

Feijen, S

Lid RvT

van Basten- Bodin, C

Lid RvT

Sijben, M

Lid RvT

Doedel, H.

Lid RvT

Radix, L

Lid RvT

Van den Houten, J.

Lid RvT

Bos, N.J.P.M.

Gegevens rechtspersoon

Naam instelling:	Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg
Adres:	Sibemaweg 20
Postadres:	Postbus 1825
Postcode / Plaats:	6201 BV Maastricht
Telefoon:	088-0015000
E-mail:	serviceinfo@leeuwenborgh.nl
Website:	www.leeuwenborgh.nl
Bestuursnummer:	40768
Contactpersoon:	de heer I. Dautzenberg
Telefoon:	088-0015105
E-mail:	i.dautzenberg@leeuwenborgh.nl
Brinnummer:	25 PL

Overige gegevens

Statutaire bepalingen omtrent resultaatbestemming

In de thans vigerende statuten is niets opgenomen omtrent de resultaatbestemming.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van Bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting BVE Zuid-Limburg

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018 van Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg (hierna 'de stichting') te Sittard (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2018;
- 3 het geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2018; en
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het College van Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het College van Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het College van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het College van Bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het College van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het College van Bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het College van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 19 juni 2019

KPMG Accountants N.V.

A.T.A. Beckers RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

— het identificeren en inschatten van de risico's:

- dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
- van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn:

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

— het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;

— het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het College van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

— het vaststellen dat de door het College van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

— het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ROC Leeuwenborgh

Centraal adres:
Sibemaweg 20, 6224 DC Maastricht
Postadres:
Postbus 1825, 6201 BV Maastricht

088-0015000
www.leeuwenborgh.nl
serviceinfo@leeuwenborgh.nl

RSIN: 8042.23.361
BTW-nummer: NL804223361.B02
KvK: 41074030